

Aleebokaapoto

Aseñ nē Yeesuu Kristoo a lee bo kaapo Yohanee dee-ro-o

Keto ne Yeesuu Kristoo a lee bo kaapo Yohanee-o

¹ Wore mɔ-rɔ a aseñ-ɔ e gye atɔ nē Wuribware a lee bo kaapo Yeesuu Kristoo feye mò-ɔ mɔ lee bo kaapo Wuribware ayaafɔrè-ɔ. Nē Kristoo mɔ a suŋ Wuribware kabɔɔ kɔ bɔ kyοnjwε mɔ, Yohanee nē n gye mò ayaafɔrè-ɔ ɔkɔ-ɔ, ase feye o ya lee amo bɔ kaapo mɔ, na η nya ηu atɔ nē a maa lεe kyee, na a ba-ɔ.

² Nē mɔ, Yohanee mɔ, mɔ a kyօrεε kεtɔ nē mɔ a ηu-ɔ pεεε bɔ beya, nē η yere aseñ mɔ-rɔ pεεε feye aa lεe Wuribware ase nē. Nē Yeesuu Kristoo fɔŋfɔŋ yere-rɔ feye a gye kaseñtiŋ.

³ ɔkɔ nē o karɛ kεtɔ nē mɔ a kyօrεε wɔrε mɔ-rɔ-ɔ a o gywii aseñ-ɔ na bamɔ nē ba nu wɔrε mɔ aseñ, nē ba gya amo se-ɔ e nya ηyure, a lεe feye san a tɔ-rɔ feye aseñ mɔ pεεε ba-rɔ feye aneñ nē mɔ a kyօrεε-ɔ.

Kanɔka nē Yohanee de o sa asərēe asunoo kɔ-ɔ

^{4-5a} Mɔ, Yohanee, e gye nē mɔ e kyօrεε wɔrε mɔ mɔ e kyοnjwε asərēe asunoo kɔ nē a bɔ Asiya sweere se-ɔ awuye. Mɔ e kɔrɛ kεbwarekɔrɛ feye Wuribware nē mò e gye nē o moŋ de kεlɛekaase, nē o san o te, nē o moŋ de kεε-ɔ, na Wuribware a kufwiijɛ timaa nē o de akatɔ asunoo, nē o yere Wuribware kuwuregya-ɔ akatɔ-rɔ-ɔ, na Yeesuu Kristoo nē o gye oyererɔpɔ kaseñtiŋ, nē Wuribware a gye ηkρεε kyiŋji mò lεe lowi-ro, nē o sa

ne oo kii kaye mɔ-rɔ awure pεεε-rɔ owure-o yure
mone, na bɔ sa mone kayeyuri.

5b-6 Mɔn' sa a ane kyɔrɔ Yeesuu Kristoo ne mɔ a
kpa ane aseŋ-ɔ se-ɔ na aneŋ ne oo wu sa ane, ne mɔ
mbogya a weε sweere-ɔ se-ɔ, oo lee ane sa mɔ eyee
feyε ane nya kēdabε na wuraa feyε awure, na ane
suŋ mɔ se Wuribware feyε mɔ aləŋŋɔpo. Yeesuu
kenyare bɔ dwii. Mɔ kēdabε na mɔ kεyaaleŋ moŋ
de kεe. Mɔn' sa a ane kyɔrɔ mɔ. Amεye.

7 Feyε aneŋ ne baa kyɔree waa abwareseŋ
wore-ɔ-rɔ-ɔ,

"Mɔn' kεe ɔ naa awore-rɔ ɔ ba! ɔkemaa i nju mɔ.*
Bamo ne baa yii mɔ kεkpɔ-ɔ gbaa i nju mɔ.
Kaye mɔ-rɔ asesε i nu bamɔ eyee,
bɔ leε kεtɔ ne baa waa mɔ-ɔ se, na bɔ su.
Aneŋ ne kεtɔ ɛ ba-ɔ nee."

8 Nyanjpe Wuribware ye, "Mo e gye ne mo a waa
kεtɔ kεmaa, ne m bεε mo ɛ sa a kεtɔ kεmaa gyε
kεe. Mo e gye ne moŋ de keleekaase, ne n saŋ n te,
ne moŋ de kεe. Mo e gye Bo-elen-ɔ-kyon-ɔkemaa-
Bware."*

*Anεŋ ne Yeesuu Kristoo a tɔwε gywii Yohanee
feyε ɔ kyɔree wɔre mɔ-ɔ*

9 Mo e gye mone kosobεε Yohanee, ne mo aa
mone i nyite ane i gyi aworefɔɔ koŋko, bɔ leε aneŋ
ne ane ti Yeesuu Kristoo a kuwure-o si-o si. Bɔ
leε aneŋ ne mo a tɔwε abwareseŋ, ne moŋ kine
kɔtɔwε lamaŋ-nɔ feyε n gya Yeesuu Kristoo si-o si,
ne baa kra mo baa bɔ kyena Patimos kwii si mfεe.

* **1:7** Daniyel 7.13. * **1:7** Sakariya 12.10. * **1:8** Isaya 44.6.

10 Kadaawɔkywɛ̄-rɔ kake nɛ ka gyɛ Kosiyara nɛ anɛ bɛ̄ anɛ e tɛ̄ kamɔ̄ ε anɛ nyanjɛ a kake-o, nɛ Wuribwarē a kufwiijɛ timaa-o a ywɛ̄ mo sē, nɛ mo a nu bɔ̄rɛ kɔ̄ a faa-rɔ kɛ̄nkeñ su feyɛ kabɛ̄rɛ̄-o mo kamɛ̄e.

11 Nɛ bɔ̄rɛ amo yɛ, “Kyɔrɛ̄e kɛ̄tɔ̄ nɛ fo i ɪnu-o, na fo taa wɔrɛ̄-ɔ bɔ̄ kyoñwɛ̄ emañ isunoo-o-ro a asɔrɛ̄ē-rɔ̄-ɔ awuye-o. Emañ-ɔ anyarē e gyɛ Ifisus na Simirina na Peegamum na Tiyatira na Saridis na Filadεlfēya na Lodikiya.”

12 Nɛ mo a nyɔŋ a ɪ kɛ̄ mò nɛ ɔ sa sɛ̄nsa o gywii mo-ɔ. Mo a nyɔŋ kɛ̄-ɔ, nɛ mo a ɪnu atanne pipee ifetiri isunoo yerē atanne pipee eyerɛsekpa sē.

13 Ifetiri-o eyerɛsekpa amo nsɛ̄na nɛ mo a ɪnu ɔko nɛ o du feyɛ dimaadi mò gyi,* na o buñ kaare soswɛ̄ nɛ ɔ fo mò ayaa kaasē-ɔ, na atanne pipee keresɛsɛ teñ mò kɛ̄kañ-nɔ̄-ɔ.

14 Nɛ mò kuñu na mò ipwii a fwiiri parepare, nɛ mò akatɔ̄ du feyɛ dɛ̄ekpa agyabren̄-o.

15 Nɛ mò ayaa papaa e torē sē feyɛ kayowaa damenajse nɛ baa kpiine kamɔ̄-ɔ, nɛ mò bɔ̄rɛ i su feyɛ awuriwuri-o.

16 Nɛ o de akyɛ̄-e-kpa-agyi asunoo mò kigyisesarēē-rɔ̄. Nɛ kɛ̄pañ gyimbeñyɔ yayasē kɔ̄ kuñu asē te mò kanɔ̄-rɔ̄. Nɛ mò akatɔ̄-rɔ̄ e torē sē prēeprēē feyɛ mpasē kyɔwɛ̄-ɔ.

17 Mo a ɪnu mò-ɔ, nɛ mo a lɛ̄ da mò ayaa-rɔ feyɛ sesɛ nɛ oo wu-o. Nɛ ɔba mò kigyisesarēē bɔ̄ dɔñjɔ mo sē tɔwɛ̄ feyɛ, “Fo ma sa a kufu nya fo. Mo e gyɛ ɔko nɛ kɛ̄tɔ̄ kemaa kɛ̄leekaa sē na m bɔ̄-rɔ̄-ɔ, nɛ kɛ̄tɔ̄ kemaa ya gyɛ kɛ̄e, m bɔ̄-rɔ̄-ɔ.

* **1:13** Daniyel 7.13.

18 Mø wørø kpeŋ e gye nø n de ñkpa. Ikisi moŋ gye seyø. Mø a døe wu, amaa mbeyømø n de ñkpa na kukyure nø a moŋ de kee-ø. N de lowi na akyeŋaŋpo-rø keyaaløn.

19 Nkee feraa, kyørøe atø nø fo i ñu-o na amo nø a ba mbeyømø-ø na amo nø a ba a bø ba-ø bø bøya.

20 Nu mo ase, akyøe-e-kpa-agyi asunoo nø fo kee mo kigyisesaree-rø-ø yere bø sa asøree asunoo amo mbøø. Ne atanø pipee ifetiri a eyerøsekpa nø fo kee-ø yere bø sa asøree asunoo amo.”

2

Aseŋ ne Yeesuu ye Yohanee kyørøe bø kyøjwø Ifisus maŋ-nø asøree awuye-o

1 Ne ø yø n kyørøe bø kyøjwø fo nø fo gye kabøø nø fo e døere Ifisus maŋ-nø asøree awuye-o si-o feyø,

“Aseŋ mo a lee øko nø o de akyøe-e-kpa-agyi asunoo mo kigyisesaree-rø, ne ø naa ø laa atanø pipee ifetiri a eyerøsekpa isunoo-o.

2 N nyi atø nø fo a waa-ø, ne ø nyi anenø nø fo a sun kusuŋ leŋleŋse-ø, ne ø nyi feyø fo maa nyite øbøye awaapo nø bø bø moŋe-rø-ø, ne fo a kyø aseøe nø bø yø bø gye Yeesuu a ayaa-rø ayørepo-ø-rø kee, ne fo a ñu feyø bø moŋ gye, ne fo a ñu feyø bø gye ayeøapo.

3 N nyi damenaŋse feyø fo a kperi mo se nyite gyi awøreføø, ne fo abaa-rø moŋ yøre.

4 Amaa n de fo aseŋ ko, ne amo e gye feyø fo moŋ lee fo e kpa mo aseŋ mbeyømø feyø nsan-ø.

5 Amose se-ø nyinji si anenø nø fo a døe kpa mo aseŋ bwøetø-ø, amaa mbeyømø fo kekpa a

yuri-ro-o si. Nu fo eyee, na fo kiŋŋi lee fo ebɔye-rɔ, na fo waa kɛtɔ ne fo a dɛɛ waa nsanɔ-ɔ. Fo e moŋ nu fo eyee, na fo lee fo ebɔye-rɔ, amo feraa mo e ba fo ase a m bɔ taa fo fetiri-o na mò yeresekpa-ɔ lee mò yerekpa.

⁶ Amaa kɛtɔ ne mo e kyɔrɔ fo kɛmo se-ɔ e gye feyε fo i kisi Nikolas awuye atɔ ne ba waa-ɔ aneŋ dɛɛ ne mo-ɔ mo i kisi atɔ ne ba waa-ɔ.

⁷ Amoŋ-ɔ ɔkɛmaa ne o de esebo-ɔ, o nu aneŋ ne Wuribware a kufwiinje-o e tɔwε o gywii asoree asunoo a awuye-o. ɔkɛmaa ne ɔ kɔ ɔbɔnsam a o gyi si-o, mo e sa mò kpa feyε o gyi kiyii ne ke e sa ŋkpa, ne ke yere Wuribware a banɛ-ɔ-rɔ-ɔ agyi.”*

Aseŋ ne Yeesuu ye Yohanee kyɔrεε bo kyoŋwε Simirina maŋ-nɔ asoree awuye-o

⁸ Ne Yeesuu ye n kyɔrεε aseŋ mo bo kyoŋwε fo ne fo gye kabɔ ne fo e deere Simirina maŋ-nɔ asoree awuye-o si-o feyε,

“Nu aseŋ mo ne mo e tɔwε mo i gywii fo-ɔ. Mo e gye ɔko ne kɛtɔ kɛmaa keleɛkaasɛ na m bɔ-rɔ-ɔ, ne kɛtɔ kɛmaa ya gye kε, m bɔ-rɔ-ɔ. Mo e gye ɔko ne mo a wu, ne mo a kyinŋi lee lowi-ro-o.

⁹ N nyi fo atɔraaseŋ, ne ŋ nyi feyε fo i wu kitiri, amaa kaseŋtiŋ si feraa, Wuribware ase fo gye atɔ wuye nee! N nyi aseŋ bɔyε ne Yudaa awuye ne bo bo moŋe maŋ-ɔ-rɔ-ɔ e tɔwε ba kye fo-ɔ. Amo-ɔ e kaapo nee feyε bo moŋ gye Yudaa awuye kaseŋtiŋ, amaa bo gya ɔbɔnsam a ɛkpa-ɔ se nee.

¹⁰ Fo ma sa a kufu nya fo awɔrefɔ ne fo e ba a fo bo gyi-o si. Nu mo ase! ɔbɔnsam e kyɔ moŋe-rɔ

* ^{2:7} Keleɛkaasɛ 2.9.

a የ kee feye mone የko abaa-ro ይ yore aaa. የ sa a bo tii mone bokō tiikpa, na mon' ነu asej ነke kudu. Amo ይ gye lowi gbaa, የko ne mō ya kra mo kasentin-o-ro, mo ይ sa mō kuwurepa, na a kaapo feye o de ነkpa na kukyure ne a mon de kee-o.

11 Amose-o የkemaa ne o de esebə-o, o nu anej ne Wuribware a kufwiij-e-o ይ tawé o gywii asoree asunoo a awuye-o. የkemaa ne የko a o gyi የbənsam se-o, kesebəgyiiri nyosəpo-o maa lęe waa mō seye.”

Asej ne Yeesuu ye Yohanee kyoree bo kyojwe Peegamum man-no asoree awuye-o

12 Ne Yeesuu ye n kyoree bo kyojwe fo ne fo gye kaboo ne fo ይ deere Peegamum man-no asoree awuye si-o feye,

“Asej mo a lee የko ne o de kepən gyimbeenyayase-o ase nee.

13 Asej ne n de mo ይ baa fo-o nee. ነnyi mfen ne fo aa fo asej te-o. Mfen ne የbənsam te mō kuwure-o si-o ne fo te. Amo-o pεee gbaa ooo, fo de kasentin sa mo, ne fo mon yowé kokoare mo gyi, haree lee san ne baa mo Antipas fo man-o-rə-o, fo man ne o gye የbənsam aye-o. Antipas mo mon yore abaa-ro, ወ ንoare mo gyi kasentin si bo fo mō lowi-ro.

14 Amaa asej kafwəe kō bo-rə ne mo ይ poro fo amo se, amo ይ gye feye bokō bo fo-rə ne ba waa feye anej ne Biilam* ne ወ dee kyena-o a waa-o. ወ kaapo Mowabi Owure Biilak anej ne o gye Isireelii awuye ነkree yaa bo waa ebole-rə-o. Bole-o ይ gye

* **2:14** Anyarə kəkarə 22.

feyε baa wɔ mbo nε baa mɔɔ wεε ikisi si-o, nε baa waa kakyeεkpa na kanyarekpa.

15 Aneŋ dεε nε boko bo fo-rɔ nε bo gya ɛkpa bɔyε nε Nikolas awuye gya sε-ɔ se.

16 Kinji lεe fo ebɔye-rɔ mbεyɔmɔ. Fo e moŋ kinji lεe fo ebɔye-rɔ fεraa, mo e ba mbεyɔmɔ a m bo ba mo kεpanj nε ki te mo kanɔ-rɔ-o bo kɔ aneŋ a aseɛsε-ɔ.

17 Amose-ɔ ɔkemaa nε o de ɛsebɔ-ɔ, o nu aneŋ nε Wuribware a kuñwiñje-o e tɔwε o gywii asɔree asunoo a awuye-o. ɔkemaa nε ɔ kɔ a o gyi ɔbɔnsam sε-ɔ, mo e sa mo bɔdobodoo nε ɔɔ lεe soso, nε ba tεe ε ‘Ntεtɔ-nεe’, nε mo a taa bo kweεrɔ-ɔ, na ɔ wɔ. M bεe mo e sa mo kibu fufuri nε mo a kyoreε mo kεnyare popwεe bo dɔŋŋɔ sε-ɔ, nε ɔko moŋ nyi kεnyare amo, amo mo nε ɔ nya aneŋ a kibu amo-ɔ wɔrε-ɔ.”

Aseŋ nε Yeesuu ye Yohanee kyoreε bo kyoŋwε Tiyatira maŋ-nɔ asɔree awuye-o

18 Nε Yeesuu ye n kyoreε aseŋ mo bo kyoŋwε fo nε fo gye kabɔɔ nε fo e deere Tiyatira maŋ-nɔ asɔree awuye si-o feyε,

“Nu aseŋ nε mo e tɔwε mo i gywii fo-ɔ. Mo e gye Wuribware mo gyi-o. Mo akatɔ-rɔ du feyε dεekpa agyabrenj-o, nε mo ayaapapaa e tɔrε sε feyε kayowaa nε baa kpiine kamɔ-ɔ.

19 N nyi itimaa suo nε fo a waa-ɔ, na kεkpa nε fo e kpa Wuribware na fo abεεkɔ Kristoo awuye-o, na aneŋ nε fo a kɔɔrε mo gyi lɔwε-ɔ, na aneŋ nε fo a kya fo abεεkɔ Kristoo awuye-ro-o, na aneŋ nε fo a nyite gyi awɔrεfɔɔ-ɔ. N nyi feyε fo e waa atɔ fo kyɔ kegyεŋkpεε-ɔ.

20 Amaa n de fo aseñ ko, amo e gyε feyε fo e sa ɔkyee ko ne o tεe mò eyee feyε Wuribware a akyaameε-ɔ ɔko, ne ba tεe mò ε Yεsebel-ɔ* kpa feyε o kaapo mo aseε-ɔ ɛkpa bɔyε, na o kyurowi bamø yaa bɔ waa kakyeekpa na kanyarekpa-rɔ, na kowø mbo ne baa mɔɔ wεe ikisi si-o.

21 Mo a sa mò saj feyε o bɔ nu mò eyee lee kanyarekpa na ebɔyε ne i tii si-o si, amaa o moŋ beŋjaa mo.

22 Amose-ɔ mo e tweε mò a m bɔ da mò mpaa se, na o di mmø sε gyi awɔrefɔɔ bwεetɔ. Na bamø ne bamø aa mò a di kpa abεε-ɔ e moŋ nu bamø eyee, na bɔ kinji lee bamø ebɔyε-rɔ, na bɔ kine mò, mo i gyiiri bamø kεsebɔ bwεetɔ.

23 Mo e mɔɔ mò gyi-ana pεεε. Mfaaneε ne mo i yii asoreε pεεε agyi ne mo e kyoreε mo e kyɔŋwε-ɔ sε feyε mo e gyε ɔko ne o taare a o nyu kεtɔ kemaa, ne o nyi ɔkemaa mfεerε na kεtɔ ne o kpa-ɔ, ne mo e ba ɔkemaa awaase a m bɔ ka mò kɔkɔ.

24-25 Amaa mone ne mone a saj ne mone bɔ Tiyatira maŋ-nɔ-ɔ feraa, mone moŋ gya ɔkyee bɔyε amo ebɔyε atɔ kεkaapo mɔ se, mone feraa mone moŋ nyi kεtɔ ne bɔkɔ e tεe ε ɔbɔnsam a akweerɔseñ dabε-ɔ. Mo e tɔwε mo i gywii mone feyε ma lεε taa kekpone ko a m bɔ dɔŋŋɔ mone se, amo mon' kra kεtɔ ne mone de-o-ro kenkeñ bɔ fo saj ne mo e ba-ɔ.

26-27 Okemaa ne o kɔ a o gyi ɔbɔnsam se-ɔ, ne o kya se a o waa kεtɔ ne mo e kpa-ɔ ya bɔ fo kεε-ɔ, mo e sa mò keyaaleñ ne mo a nya lee n se ase-ɔ dεε kɔkɔ,

* **2:20** 2 Awure 9.30-37.

‘na o gyi ɬemaŋ ɬemaŋ sɛ keyaaleŋ
 na ɔ bɔ gyiiri ɬmo awuye kɛsɛbɔ
 bɔ bwee bamɔ waa kyikpuri kyikpuri kyikpuri,
 feyɛ ɔkɔ a da kalɔ bwee-ro-o.’*

28 Na m bɛe sa mò kɛkyɛe-e-kpa-agyi nɛ ba tee
 feyɛ Ḍtɔrɛ-ɔ.

29 Amoṣe-ɔ ɔkemaa nɛ o de ɛsɛbɔ-ɔ, o nu anen
 nɛ Wuribware a kufwiijɛ-o ɛ tɔwɛ o gywii asɔree
 asunoo a awuye-o.”

3

*Aseŋ nɛ Yeesuu yɛ Yohanee kyoreɛɛ bɔ kyoŋwe
 Saridis maŋ-nɔ asɔreeɛ awuye-o*

1 Ne Yeesuu yɛ n kyoreɛɛ bo kyoŋwe fo ne fo gye
 kabɔɔ nɛ fo ɛ deerɛ Saridis maŋ-nɔ asɔreeɛ awuye
 si-o feyɛ,

“Nu aseŋ nɛ mo ɛ tɔwɛ mo i gywii fo-ɔ. Mo ɛ
 gyɛ mò nɛ o de Wuribware a kufwiijɛ timaa-o
 na mò akatɔ asunoo-o, nɛ mo ɛ gyɛ mò nɛ o de
 akyɛe-e-kpa-agyi asunoo-o mò kɛsareɛ-rɔ-ɔ. N
 nyi kɛtɔ nɛ fo a waa-ɔ. Fo de kɛnyare feyɛ fo de
 ɬkpa, amaa mo ɛ tɔwɛ feyɛ fo du nɛe feyɛ fo a
 wu-ɔ.

2 Amoṣe sɛ-ɔ kyiŋji, na fo sa a fo kɔkɔɔregyi-o
 waa lɛŋ, na kɛ ma nya lɔwɛ. A leɛ feyɛ mo a ɲu feyɛ
 kɛtɔ nɛ fo a waa-ɔ moŋ tee baare Wuribware ase.

3 Anen sɛ-ɔ, nyiŋji kɛtɔ nɛ baa kaapo fo na
 kɛtɔ nɛ fo a nu-o si gya amo se, na fo nu fo eyɛɛ.
 Fo ɛ moŋ kyiŋji kyɛna fɛraa, mo i fu-ro a m ba feyɛ
 oyu a ba kanye-o, na fo moŋ nyi nsanj nɛ mo ɛ ba-ɔ.

* **2:26-27** Kiliŋ 2.9 (LXX).

4 Amaa asesɛ kafwɛɛ kɔ bo fo manj-nɔ, nɛ bo moŋ de iyisi, amosɛ se-ɔ mo ɛ sa bamɔ atɔ buŋse fufuri, na mo aa bamɔ narɛ, a lɛɛ feyɛ baa fo aneŋ kowaa.

5 Okemaa nɛ o kɔ a o gyi ḥbɔnsam se-ɔ, mo ɛ sa mɔ atɔ buŋse fufuri a o buŋ, nɛ ma kpɛɛ mɔ kenyareɛ a n lɛɛ wɔrɛ nɛ mo a kyɔrɛɛ bamɔ ne bo de ɳkpa na kukyure nɛ a moŋ de kɛɛ-ɔ anyareɛ waa-rɔ-ɔ-rɔ.* Na n taa mɔ bo kaapo n se Wuribwareɛ na mɔ mbɔɔ-ɔ feyɛ o gyɛ mo sɛsɛ.

6 Amosɛ-ɔ okemaa nɛ o de eṣebɔ-ɔ, o nu aneŋ nɛ Wuribwareɛ a kufwiinɛ-o ɛ tɔwɛ o gywii asɔrɛɛ asunoo a awuye-o.”

Aseŋ nɛ Yeesuu ye Yohanee kyɔrɛɛ bo ɔ kyoŋwɛ Filadelfeya asɔrɛɛ awuye-o

7 Nɛ Yeesuu ye n kyɔrɛɛ bo ɔ kyoŋwɛ fo nɛ fo gyɛ kabɔɔ nɛ fo ɛ deerɛ Filadelfeya asɔrɛɛ awuye si-o, feyɛ,

“Nu aseŋ nɛ n de mo ɛ baa fo-ɔ. Mo ɛ gyɛ ɔkɔ nɛ mɔ kenyareɛ bo dwii-ɔ, ɔkɔ nɛ o gyɛ kaseŋtij wuye-o. Mo ɛ gyɛ ɔkɔ nɛ o de Yudaa awuye ɔdledaapo dabe Owure Deefid a safowa-ɔ.* Mo ya tayɛ pone-ɔ, ɔkɔ maa taareɛ a o tii, nɛ mo ya tii, ɔkɔ maa taareɛ a o tayɛ.

8 Keeɛ ε, mo a tayɛ pone-ɔ sa fo a fo lweero borɔ kyoŋ, na ɔkɔ ma taareɛ a o tii. Hareɛ gbaa fo a de keyaaleŋ kafwɛɛ-ɔ, ɳ nyi atɔ timaa nɛ fo ɛ waa-ɔ. ɳ nyi feyɛ fo a gya mo kanɔ se, nɛ fo a kya se fo ɛ koɔrɛ mo fo i gyi, nɛ fo moŋ kine asesɛ kigyii feyɛ fo gyɛ Kristoonyi.

* **3:5** Keleɛ Igyipiti 32.32. * **3:7** Isaya 22.22.

9 Mo a እኔ feye Yudaa awuye kō bō fo maṇ-ɔ-rō, ne bō yere bō kye fo. Amaa bō moṇ gyē Yudaa awuye kaseṇtiṇ, a leē feye bō gya ጽዕኖsam a ፈቃ-ɔ se. Nu feye mo ይ sa a bō bō gyənjiṇ fo aya-a-rō, na bō buṇji nnō lamaṇ-nō tōwē feye baa waa fo bōyē, na fo ne mo ይ kpa aseṇ.

10 Fo a gya mo kanō se feye mo a tōwē feye fo nyite gyi aworefōo-ɔ se-ɔ, mo-ɔ mo i kuṇ fo a n leē kokyorōkēe ne ke ይ ba kaye-rō aseee se ton kemaa-ɔ.

11 Mo ይ ba mbeyomō, amosē se-ɔ kra kētō ne fo de-o-ro keṇken, na የko ma nya kuṇ fo a fo paṇ kenyā fo kuwurepa-ɔ.

12 የkemaa ne የko a o gyi ጽዕኖsam se-ɔ, mo ይ taa mō a እ yaa Wuribware suṇkpa ne የ bō soso-ɔ, na የ ma leē leē mfēṇ daa. Mfēṇ-ɔ, o kii neē feye kēbeṇtiṇ ne ke yere ntintiṇ ke ይ leṇ mo suṇkpa a potoo-o.* Mo ይ kyoree Wuribware kenyare na Wuribware a maṇ-ɔ kenyare a m bō dənjiṇ mō se. Maṇ mō ne ba tēe ε Yerosalēm ne የ leē Wuribware ase soso mfēṇ a የ ba kaasē mfēe-ɔ. Na m bēe kyoree mo fənfaṇ kenyare popwee bō dənjiṇ mō se.

13 Amosē-ɔ የkemaa ne የ o de esēbō-ɔ, o nu aneṇ ne Wuribware a kufwiijie-ɔ ይ tōwē o gywii asoree asunoo a awuye-o.”

Aseṇ ne Yeesuu yε Yohanee kyoree bō kyoywē Lodikiya asoree awuye-o

14 Ne Yeesuu yε n kyoree aseṇ mō bō kyoywē fo ne fo gyē kabōo ne fo ይ deerē Lodikiya asoree awuye si-o feye,

* **3:12** 1 Awure 7.15-22.

“Nu aseñ ne n de mo e baa fo-o. Mo anyare e gyé ‘Ameyé’ na ‘Kaseñtiñ wuye’ na ‘Okó ne kufu moñ de mò feyé o tawé kasenjtiñ-o’. Mo se ne Wuribware a bora tweé ketó kemaa.

15 N yi fo awaase. Ne mo a nyu feyé fo moñ bo mo kebegya-o bese akó a kebegya-o. Mo e kpa feyé fo ba mo kebegya-o bese fo kine mo.

16 Fo du nee feyé nkyu ne m moñ gyé kyubogya, ne m bee m moñ gyé akyuyuri-o. Anen a nkyu-o du señj, ne m maa nya a n nuu. Amose-o mo i lwii mmø a m bo tweé.

17 Fo ye fo gyé ato wuye, ne fo de ketó kemaa ne ke e sa fo nkpa na alanfiya, fo-o fo moñ nyi feyé fo moñ de seye, ne kitiri e gyé ne ke e moa fo. Ne fo gyé tenapo, ne fo naa keteboñburoñ.

18 Mo e tawé mo i gywii fo feyé fo soa atanne pipee ne baa ñerawé deekpa-ro lee amo iyisi-o lee mo ase. Fo ya waa anen, fo i kii ato wuye kaseñtiñ. Na fo soa ato buñse fufuri lee mo ase buñ, na fo nya bo buñ fo keteboñburoñ kenañre-o ipeere-ro, na fo soa akato kadwii timaa lee mo ase, na fo nya nyu neenee.

19 Mò ne mo e kpa mò aseñ-o, mo e bera mò neenee, na n gyiiri mò kesebo. Mo e tawé mo i gywii fo feyé fo sa a fo akato pee fo kebwareñsi. Nu fo eyee, na fo kinji lee fo ebaye-ro.

20 Mon' kee ε, η yere mone pone ase mo e waa mone kafraakyεε. Fo kemaa ne fo ya nu mo bore, ne fo ya tawé feyé n lweero, mo i lweero, na mo aa fo gyi ateese.

21 Okó ne o ka gyi Obensam se-o, mo e sa mò kpa na o kyena mo ase, na mo aa mò gyi mo kuwure-o, feyé anen ne mo a ka gyi Obensam

se-ɔ, ne n te n se Wuribware ase, ne mo aa mò i gyi mò kuwure-o.

²² Amo-ɔ ɔkemaa ne o de esebɔ-ɔ, o nu anenj ne Wuribware a kufwiijie-o e tòwé o gywii asoree asunoo a awuye-o.”

4

Sosø a këbwaresuŋ-o

¹ Amo-ɔ peee kamee-ɔ, mo a bee ɲu dee-ro, na baa taye pone kɔ sosø, ne bore ko ne o su feyε kabere, ne mo a dee nu feyε oo sa seŋsa gywii mo-ɔ a tòwé feyε, “Ba sosø mfeɛ, na ɲ kaapo fo ketɔ ne ke e ba a ke bo ba-ɔ.”

² Puri amo-rɔ ne Wuribware a kufwiijie-o a ywee mo se nya mo se keyaaleŋ. Sosø mfeŋ ne mo a ɲu kuwuregya kɔ na ɔko te si.

³ Mò akato-rɔ e tore se nee feyε kibu pipee-o. Mo a deere kuwuregya-ɔ, ne mo a ɲu nyiŋkpεŋtaliili ne o du feyε kibu bɔbwee-ɔ a kyanj muruwaakemɔ.*

⁴ Muruwaakumuwuregya-ɔ, ne mo a ɲu ɲwuregya adunyɔ na ana, ne abrese adunyɔ na ana te mmo se, ne bo buŋ atɔ fufuri na atanne pipee awurepa-ɔ.

⁵ Ne eleelεe melεe melεe na efεefεe gburi gburi gburi a lee kuwuregya amo ase ii su. Ne ifetiri isunoo ne baa kyanjɛ se-ɔ yere kuwuregya-ɔ akato-rɔ e yere bo sa Wuribware a kufwiijie a akato asunoo-o.

⁶ Kuwuregya-ɔ akato-rɔ ketɔ dabɛ kɔ da ne ke e tore se feyε diki-o, ne ke bee ku du feyε ɔpoɔ ne o da diŋŋ-o.

* ^{4:3} Isikiyel 1.26.

Muruwaa kuwuregya-ɔ, mbø nna kø bo-rɔ, nø
bo maa kuwuregya-ɔ, nø akatɔ te te bamø nyowøre
sø pøee.

⁷ Mbø-ɔ-rɔ øgyeñkpeερø du nøe feyε øfaasε-ɔ,
ønyøsøpø-ɔ du nøe feyε kpeñnyare-ɔ, øsasøpø-ɔ
akatɔ-rɔ du nøe feyε nyinkpasø lee-o, nø ønaseøpø-ɔ
du feyε oluŋ dabø nø ø brawø abanøbaŋ-nø feyε mø
a fuwi-o.

⁸ Mbø nna mø økemaa de abanøbaŋ asiye, nø akatɔ
te te amo kame-ro na amo kamøe.* Mpase na
kanye pøee bo maa sø ba waa ilin feyε,

“Bo-eleñ-ɔ-kyoŋ-ɔkemaa-Bware!
Bøyø kø moŋ te mø sø ooo!
Bøyø kø moŋ te mø sø ooo!
Bøyø kø moŋ te mø sø eee!*
Fo e gye nø fo moŋ de køløkaase,
nø fo saŋ fo te, nø fo moŋ de køe.”

⁹⁻¹⁰ Mbø mø de bonyaa na aŋse kesa ilin kowaa
bo kyørø mø nø o te kuwuregya-ɔ se, nø mø
kakyøna moŋ de køe-ɔ. Saŋ kemaa nø ba waa
aneñ-ɔ, abrøse adunyø na ana-ɔ i kpuni aŋurii a bo
suŋ mø nø o te kuwuregya-ɔ se, nø mø kakyøna
moŋ de køe-ɔ. Ba bunji bamø awurepa nøe bo
bøya kuwuregya-ɔ akatɔ-rɔ, na bo tøwø feyε,

¹¹ “Ane nyaŋpe Wuribware, fo a fo feyε
fo nya kødabø na kenyare na køyaalen,
a leø feyε fo ya twøe køtø kemaa,
na fo køpre se nø amo pøee a ba, nø a bo-rø.”

* **4:8** Isikiyøl 1.6-11. * **4:8** Isaya 6.3.

5

Wore na kasannegyii

¹ Né mo a ሥ mo nè o te kuwuregya-ɔ se-ɔ de wore sósweé kó ne baa bɔɔ mò feyε kraŋ mò kigiyisesaree-rɔ, nè akyorεegyi dəŋ mò abegya anyɔ pεεs se-ɔ. Né baa ba ife isunoo bɔ ኃure ኃure si, nè baa taa kemaa bɔ mera mera akpuni nè baa da-ɔ se.

² Ne mo a ሥ Wuribware kabɔɔ dabe ko, ne ዽ faa-rɔ kenkej tɔwε feyε, “Nsε ya fɔ feyε o tεŋŋε akpuni mɔ, na o bunji wore mɔ-rɔ?”

³ Amaa ɔkɔ moŋ bɔ sósq bεεs swεere se bεεs swεere kaase, nè mò e gyε nè o taare a o bunji wore mɔ-rɔ deere-rɔ-ɔ.

⁴ Né mo a su bweetɔ, bo lee anej nè bɔ moŋ nya ɔkɔ nè ዽ fɔ feyε o bunji wore mɔ-rɔ deere-rɔ-ɔ.

⁵ Ne abrese-ɔ ɔkɔ a tɔwε gywii mo feyε, “Fɔ ma su. Kee ɔkɔ nè ዽ fɔ feyε o tεŋŋε wore-ɔ se a akpuni asunoo nè baa bɔ ኃure wore-ɔ se-ɔ, na o bunji-ro. Mò anyare e gyε Yudaa-a-kasuro-a-ɔfaase-ɔ* na Owure-Deefid-mò-kenanagyi-o.* Mò e gyε nè ዽ kɔ gyi ጽbɔnsam se-ɔ se-ɔ, mò e gyε nè o bunji wore-ɔ-rɔ.”

⁶ Mo a bεε deere kuwuregya nè mbo nna-ɔ na abrese-ɔ a muruwaa-o, nè mo a ሥ kasannegyii yere kemø nsena akatɔ-rɔ.* Né mo a ሥ alɔpanε kó nè a kaapo feyε baa mɔɔ mò, amaa o bee o kee-ɔ. O de akyore asunoo na akatɔ asunoo nè a yere bɔ sa Wuribware a kufwiinje a akatɔ asunoo nè a kee ketɔ kemaa nè ke e waa kayε mɔ-rɔ-ɔ.

* 5:5 Keleekaasę 49.9. * 5:5 Isaya 11.1, 10. * 5:6 Keleę Igyipiti 12.2, 6.

⁷ Né kasannegyii-o a ya kɔɔrē wɔrē-ɔ lēe mō né o te kuwuregya-ɔ sē-ɔ kigysesareē-rō.

⁸ Kasannegyili-o a waa anēj-ɔ, né mbo nna-ɔ na abrēsē adunyō na ana-ɔ a kpuni anjurii kamō ayaa-rō. Bamō ɔkemaa de ikwaŋyi na atanne pipee kakyansegyi-né nyonku a bɔrɔ kamō kakemaa-ɔ. Nyonku mō yere bō sa Wuribware asesē kēbwarekore.

⁹ Né baa waa kilin popwēe bō sa kasannegyii-o feyε,

“Fō a fo feyε fō taa wɔrē-ɔ,
 na fō tēnje tēnje akpuni-o,
 a lēe feyε fō e gye kasannegyii né baa mōo-ɔ,
 né fō a ba fō mbogya né ñ ya wēe sweere-ɔ
 bō kɔɔrē asesē bweetō na bō nya bamō eyee,
 na bō kii Wuribware asesē.
 Aneñ a asesē-ɔ a lēe kasuro kēmaa-rō
 na mañ kēmaa-rō na kade kēmaa se,
 né ba sa ẽsenja kēmaa-ɔ.

¹⁰ Né fō a sa bamō kedabē feyε awure,
 né fō a sa né baa kii alaŋŋapō
 né ba suŋ Wuribware-ɔ,
 na bō gyi kuwure sweere se mfenj.”

¹¹ Né mo a bee dērē, né mo a nu Wuribware mbəə ñkpēñ ñkpēñ na akpeñdu akpeñdu si.* Na bō yere muruwaan kuwuregya-ɔ, bamō aa mbo nna-ɔ na abrēsē-ɔ.

¹² Na ba waa ilin keŋken feyε,

“Kasannegyii né baa mōo-ɔ a fō feyε

* **5:11** Daniyel 7.10.

ɔ nya keyaałen na kapotεε
na kanyiasen na ełen
na bonyaa na wuraa na nkyorɔ.”

13 Ne mɔ a nu ketɔ kemaa ne Wuribware a twee, ne ke bo sɔsɔ-ɔ na sweere se-ɔ na sweere kaase-ɔ na ɔpoo-rɔ-ɔ e waa ilin feyε,

“Fo ne fo te kuwuregya-ɔ se-ɔ na fo, kasannegyii-o, mɔne a fo feyε mɔn' nya nkyorɔ na bonyaa na wuraa na keyaałen deŋ bo yɔ nsu pεεε.”

14 Ne mbo nna-ɔ a koore se feyε, “Ameyε!” Ne abresε-ɔ a kpuni aŋjurii suŋ mɔ ne o te kuwuregya-ɔ se-ɔ na kasannegyii-o mpεpeyo.

6

Ketɔ ne kaa waa saj ne kasannegyii-o a tεŋŋε akpuni asunoo-o-ro asiyε-o-ro-o

1 Ne mɔ a ɳu kasannegyii-o a tεŋ kikpuni ne ke gye ɳkpεe akpuni asunoo-o-ro-o, ne mɔ a nu feyε mbo nna-ɔ ɔkɔ a su feyε bware a su-ro-o tɔwε feyε, “Ba!”

2 Ne mɔ a deere, ne mɔ a ɳu kpaŋa fufuri kɔ a bo yere. Mɔ ɔdeeprɔ-ɔ de keta, ne baa sa mɔ kuwurepa na o buŋ. Ne oo dee kpaŋa-ɔ feyε ɔnaapo-ɔ, na o ya kɔ gyi mɔ adoŋ se.*

3 Ne kasannegyii-o a tεŋ kikpuni nyɔsepo-ɔ-rɔ. Ne mɔ a nu kabɔ nyɔsepo-ɔ a tɔwε feyε, “Ba!”

4 Ne kpaŋa kɔ a bεe lεe ba. O gyε opipee nee. Ne baa sa mɔ ɔdeeprɔ-ɔ keyaałen a o baa kεnaa

* **6:2** Sakariya 1.8; 6.2.

sweere-o se, na asesee nya mao abee. Baa sa mò kepañ dabé a o bo kò.

⁵ Né kasannegyii-o a tèŋ kikpuni sasepo-o-rò. Né mo a nu kabø sasepo-o a tòwë feyè, “Ba!” Né mo a deere, né mo a nju kpaña gyigyi kò. Kpaña amo òdeepo de nsaneyá mò kesaree-rò.

⁶ Né mo a nu bore kò a lèe mbo nna-o nsena tòwë feyè, “Mon’ sa a abwaye na yaabrama kénya waa lej, na amo yawo waa lej. Amaa moñ ma nyera mfò ayii na bobe ayii né bo de amo agyi ba waa nta-o.”

⁷ Né kasannegyii-o a tèŋ kikpuni nasepo-o-rò. Né mo a nu kabø nasepo-o a tòwë feyè, “Ba!”

⁸ Né mo a deere, né mo a nju kpaña kò né mò kayowore du feyè kyaasé mfò-o. Kpaña amo a òdeepo-o kényare e gye “Lowi.” Né okò ne ba tèŋ mò e “Akyenjanpo-rò”-o gya mò se. Né baa ke sweere-o-rò ntuj nna, né baa sa bamò katuñ koñko se keyaaleñ feyè bo ba kepañ na akon na alayi na mbo kpeñse bo mao mfenj a asesee-o.

⁹ Né kasannegyii-o a bee tèŋ kikpuni nuusepo-o-rò. Né mo a nju feyè asesee né baa mao bo lèe anej né baa tòwë abwareseñ-o se, né bo moñ kinjji kebwaresun kamee-e-ekra bo lèñjòkpa né o bo Wuribware akato-rò soso mfenj-o kaase.

¹⁰ Né baa fe-rò kenkeñ feyè, “O Nyanpe Wuribware na Bøyé-ko-moñ-te-mò-sé-na-kasenjtìñ-Bware, nsañ mo né fo i gyi asesee né bo te sweere mo se-o aseñ, na fo bu bamò kepø, na fo gyiiri bamò kešebo bo lèe anej né baa mao ane-o se?”

¹¹ Né baa sa bamò òkemaa kyeñfuri kaare, né baa tòwë gywii bamò feyè, “Sañ kò e ba a o bo ba mbeyømo, né asesee pëee né ba ba a bo bo mao feyè

aneŋ nē baa mō mōne-ɔ, ba mō bamō a bo lowe,
amose-ɔ mon' nya kanyite bo fo saŋ amo.”

¹² Nē mo a ḥnu kasannegyii-o a teŋ kikpuni
siyesəpo-ɔ-rɔ, nē sweere a lenkpaŋ keŋken, nē
kyowē a kii kigiyigyi tuŋ tuŋ tuŋ, nē oferi a
kyurowi kii opipee kɔɔ feyε mbogya-ɔ.*

¹³ Nē akyee-ɛ-kpa-agyi a maye lē soso lē daye
sweere se potoo potoo potoo, feyε afwii dabɛ ko a
kya, nē ayii agyi bunbuŋ a lē daye-rɔ-ɔ.

¹⁴ Nē soso a bɔɔ feyε bamō a bɔɔ kraŋ-ɔ, nē kebeɛ
kemaa na kwii kemaa a lē amo yerekpa.*

¹⁵ Mfenz-ɔ nē kaye mɔ-rɔ a awure na agyenkpɛɛpo
na anaapo abrɛɛ na atɔ awuye na ayaaleŋpo na
anya na agyi na asesɛ-ɔ pɛɛɛ a serɛ ya kweerɔ
ebɔ-rɔ na afore nē a da abee-rɔ-ɔ kaase.

¹⁶ Nē ba feɛ-rɔ ba tɛɛ ba kyoŋwɛ abeɛ na afore
feyε, “Mon' lē da ane se, na mon' taa ane
bo kweerɔ mō nē o te kuwuregya-ɔ se-ɔ se na
kasannegyii a kadunfwii-o si.*

¹⁷ Bamō kadunfwii nē ka ba kufu-o kake a fo-ɔ,
nse e gye nē o taare a o kuŋ bamō?”

7

Isireelii awuye ɳkpeŋ kɛlafa na aduna na ana

¹ Amo-ɔ kamɛɛ-ɔ nē mo a ḥnu Wuribware mbɔɔ
nna a yere kaye apore ana-ɔ se, nē baa kra kaye
mɔ-rɔ a afwii-o pɛɛɛ, na a ma nya kyaare sweere
se na ɔpoo se na kiyili kemaa se.

² Nē mo a ḥnu Wuribware kabɔɔ ko a lē kyowē
lēkpa ɔ ba, na o de Wuribware nē mō wɔrɛ dooo

* **6:12** Yowel 2.30-31; Isaya 13.10.

* **6:14** Isaya 34.4.

* **6:16**

Hoseya 10.8.

i de ηkpə-ɔ yireenjsaa nē ɔ ba a bō kyanj Wuribware
asēsē nkyanee-ɔ. Nē ɔ tēkē keŋkeŋ bō kyōnjwē mbō
nna nē Wuribware a sa bamō kēyaaleŋ fēyē bō
nyēra swēere-ɔ na ɔpoo-ɔ.

³ Nē kabō amo yē, “Mōnē ma nyēra swēere na
ɔpoo na ayii bō fō saŋ nē anē a kyanj Wuribware
asēsē nsēkpēenō sē nkyanee-ɔ.”

⁴ Nē baa tōwē asēsē nē baa kyanj bamō
nsēkpēenō-ɔ kanō gywii mō. Bō yē bō bō ηkpēŋ
kelafa na aduna na ana lēe Isireelii awuye a
nsuro-o pēee.

⁵⁻⁸ Kasuro kēmaa de asēsē ηkpēŋ kudu ηnyō, nē
baa kyanj bamō nsēkpēenō sē nkyanee. Nsuro amo
bō kudu ηnyō, nē bamō anyarē ɛ gyē Yudaa na
Rubij na Gad na Aserē na Nafatalii na Manasee na
Simeyōŋ na Lewii na Isakaa na Saburōŋ na Yosēf
na Benyamiŋ.

Asesē bweetō bweetō nē ɔkō maa taare a o ηu bamō kanō-ɔ

⁹ Amō-ɔ kamēe-rō, a moŋ kyee, nē mo a ηu asēsē
bweetō bweetō Wuribware se. ɔkō maa taare a
o ηu bamō kanō. Nē baa lēe kasuro kēmaa-rō na
maŋ kēmaa-rō na kadē kēmaa sē, nē ba sa ɛseŋsa
kēmaa, na bō yēre kuwuregya-ɔ na kasannegyii-o
akatō-rō bō bunj bunj kyefuri ekaare, nē bō de de
kabeŋ aferaa bamō asaree-ɔ.

¹⁰ Nē baa fēe-rō keŋkeŋ fēyē,

“Anē nyāŋpē Wuribware nē o te kuwuregya-ɔ sē-ɔ
na kasannegyii-o ɛ gyē nē baa mōrōwē anē.”

¹¹ Na Wuribware mbō pēee yēre muruwaa
kuwuregya-ɔ na abrēsē-ɔ na mbo nna-ɔ. Nē baa

kpubi aŋurii kuwuregya-ɔ akatɔ-rɔ sunj Wuribware.

12 Né baa tɔwɛ fɛyɛ,

“Ameyɛ. Nkyorɔ na wuraa na kanyiasen
na aŋse na bonyaa na keyaalen gyɛ
anɛ nyanpe Wuribware lee nɛe nsu pɛɛɛ.
Ameyɛ.”

13 Né abresɛ-ɔ ɔkɔ a bise mɔ fɛyɛ, “Asɛsɛ mɔ nɛ
bo buŋ kyefuri ekaare, nɛ bo yere kuwuregya-ɔ
akatɔ-rɔ-ɔ, mfene nɛ baa lee?”

14 Né ŋ yɛ “Moŋ nyi. Fɔ ɛ gyɛ nɛ fɔ nyi.”

Né ɔɔ tɔwɛ gywii mɔ fɛyɛ, “Bamɔ ɛ gyɛ asɛsɛ
ne baa kperi Yeesuu si gyi aworefɔɔ bwɛetɔ, nɛ
bamɔ abaa-rɔ moŋ yore, nɛ baa ba kasannegyii-o
mbogya bo fwɛɛ bamɔ ekaare, nɛ ɛ ya fwiiri
parɛparepɛpare.

15 Amosɛ sɛ-ɔ nɛ bo yere Wuribware a kuwure-
gya-ɔ
akatɔ-rɔ mɔ sɔsɔ a sunkpa-ɔ mfɛŋ,
ba sunj mɔ mpasɛ na kanye, na bo ma yɔwɛ
daa.

Mɔ nɛ o te kuwuregya-ɔ sɛ-ɔ ɛ kyɛna bamɔ ase,
na o kunj bamɔ, na bo ma gyi aworefɔɔ.

16 Akoŋ maa lɛɛ nya bamɔ. Burufo maa lɛɛ nya
bamɔ.

Kyɔwɛ maa lɛɛ da bamɔ, na ɔ kywɛɛ bamɔ
ayaā-rɔ.

17 A lɛɛ fɛyɛ kasannegyii nɛ ɔ yere kuwuregya-ɔ
nsɛna akatɔ-rɔ-ɔ
ɛ gyɛ nɛ oo kii bamɔ ɔdeerɛsepo,
na ɔ kpaa bamɔ yaa atiribu

nē amo-rō a nkyu-o maa lōwē-ō ase, na bō ya
nuu.*

Na Wuribware kpεε bamō akyukyu pεεε.”*

8

*Ketō nē kaa waa saj nē kasannegyii-o a tēn
kikpuni lalalōwē-ō-rō-ō*

¹ Kasannegyii-o a tēn kikpuni sunoosepo-ō-rō,
nē soso a waa dinj̄ dōnjhwereē kēbegya.

² Nē mō a ḥu Wuribware mbōo nsunoo nē
bo yere mō akatō-rō-ō, nē baa sa bamō əkemaa
kabere.

³ Kabōo kō nē o de atanne pipee kakyanseggyii-o
a bō yere atanne pipee lōnjōkpa kō a ṡ bō
kywεε nyonku-o. Lōnjōkpa mō yere kuwuregya-ō
akatō-rō. Nē baa sa mō nyonku bweetō. Nē ṡ
taa bō waa mō kakyanseggyii-o-ro feye ṡ bō tii
kēbwarekore nē Wuribware asesē e kore mō-ō se.
Nē ṡ taa kakyanseggyii-o bō dōnjō lōnjōkpa-ō se.

⁴ Nē ḥkee Wuribware kabōo-ō a yere Wuribware
akatō-rō na o de kakyanseggyii-o mō kesaree-rō,
nē nyonku əbōorēe na Wuribware asesē a
kēbwarekore-ō e yā Wuribware ase.

⁵ Nē Wuribware kabōo-ō a taa kakyanseggyii-o,
nē ṡ ḥwεε deekpa lēe lōnjōkpa-ō bō waa-rō, nē ṡ
tweē bō kyōnjwē sweerē se. Nē bware a su-ro gburi
gburi gburi, nē eleelēe a gyi mēlēe mēlēe, nē
sweerē a lejkpañ kpuñ kpuñ kpuñ.

*Ketō nē kaa waa saj nē Wuribware a mbōo
nsunoo-o a fore bamō mbere-ō*

* **7:17** Yeremēya 2.13. * **7:17** Isaya 25.8.

6 Né Wuribware a mbəo nsunoo amo né bamo ḥkemaa de kabere-ɔ a waa sira a feyε bo fore.

7 Kabəo gyenjkpeesε-ɔ a fore mò kamø-ɔ, né anyinjkpeŋkyukuriigy na dækpa na mbogya a lee soṣo wée sweere se. Fø ya ke sweere-ɔ ntuj nsa, mò katuŋ koŋko ayii na ɛfa a kywεe fuuu.

8 Né kabəo nyɔsepo-ɔ a fore mò kabere-ɔ. Né atɔ ko né a du feyε kεbεe dabε ko né dækpa e kywεe kemø-ɔ a lee da ɔpoo-rø tukum. Né fo ya ke ɔpoo-rø ntuj nsa, mò katuŋ koŋko a kii mbogya,

9 né mò katuŋ koŋko amo a ɲkiŋgyi-o na mbø-ɔ a wu, né mò katuŋ koŋko amo a ekoree-ɔ a mwiire.

10 Né kabəo sasepo-ɔ a fore mò kabere-ɔ. Né kekyee-e-kpa-agyi dabε ko né ku du feyε pɔɔrø-ɔ a kywεe bo lee da sweere se. Né fo ya ke kaye-rø eboŋ na atiribu pεεε-rø ntuj nsa,

11 amo katuŋ koŋko nkyu a waa preepree. Né asesε né baa nuu nkyu amo-ɔ bwεetø a wu. Kekyee-e-kpa-agyi amo kenyare e gyε “Preepree.”

12 Né kabəo nasepo-ɔ a fore mò kabere-ɔ. Né ɔko né moŋ ɲu mò-ɔ a da kyɔwε na kiferi na akyee-e-kpa-agyi. Né fo ya ke kyɔwε-rø ntuj nsa na kiferi-ro ntuj nsa na akyee-e-kpa-agyi-ro ntuj nsa, amo kekemaa katuŋ koŋko a da kibugyii turum. Né fo ya ke mpase-rø ntuj nsa, mmo katuŋ koŋko moŋ de kelaŋjerø. Né fo ya ke kanye-ro ntuj nsa, kamø katuŋ koŋko-rø kiferi na akyee-e-kpa-agyi moŋ lee.

13 Né mo a deere, né mo a ɲu kabogyi kɔ né oo lee oluŋ dabε dabε-ɔ, né o fuwi awore-rø, na o su kenkeŋ feyε, “A waa leŋ bwεetø a a sa kaye-rø asesε,

saŋ nɛ Wuribware a mbɔɔ nsunoo-o-ro nsa nɛ baa
saŋ-ɔ e fore bamɔ mbere-ɔ.”

9

¹ Nɛ Wuribware a kabɔɔ nuusepo-ɔ a fore mɔ kabere-ɔ. Nɛ mo a ɲu kekyee-e-kpa-agyi ko, na kaa lee soso bo lee da sweere. Nɛ baa sa kemɔ kemantɔ loorisɛ a safowa-ɔ.

² Nɛ oo taye kemantɔ amo kanɔ a pone-ɔ, nɛ ebɔɔrɛe a lee kemɔ-rɔ feye kedækpeetekii a ebɔɔrɛe-ɔ. Nɛ ebɔɔrɛe-ɔ a buŋ kyowɛ na awore se sa nɛ kibugyii a da.

³ Nɛ akyankyanɔ a lee ebɔɔrɛe-ɔ-rɔ ba sweere se, nɛ baa sa bamɔ kebwɛe feye agyapureepu-ɔ.

⁴ Nɛ baa tɔwɛ gywii bamɔ feye bo ma kan tɛnje ɛfa na ayii na keferaagyi kemaa. Amaa baa sa bamɔ kpa feye bo duŋwi sweere se a asesɛ nɛ bo moŋ de Wuribware a nkyaneɛ-ɔ bamɔ nsekpreeɛnɔ-ɔ.

⁵ Bo moŋ sa bamɔ kpa feye bo mɔɔ asesɛ, amaa bo dee duŋwi bamɔ anen-aaa aferi anuu. Akyankyanɔ amo ya duŋ fo, a bo nya nee feye gyapureepu-ɔ.

⁶ Aferi anuu, nɛ akyankyanɔ amo maa se ba duŋwi bamɔ-ɔ, ba buwi a bo kpa lowi, bamɔ-ɔ bo maa nya. Ba kpa feye bo wu, bamɔ-ɔ bo maa wu, amaa lowi e lee bamɔ ase.

⁷ Akyankyanɔ du nee feye ekpana ne baa waa siraa a bo yaa kenaa-rɔ-ɔ. Bamɔ aŋu si de atɔ ko nɛ a du feye atanne pipee awurepa-ɔ, nɛ bamɔ akatɔ-rɔ du feye asesɛ lee-ɔ.

⁸ Bamɔ ipwii du nee feye akyee lee-ɔ, nɛ bamɔ abwanɔ du feye ɔfaasɛ lee-ɔ.

9 Né bo de kékyaŋsé ekaare né bo de ba kuŋ bamó akan-nsó kēnaa-rɔ-ɔ. Né bamó aban̄baŋ mɔ i su née feyε ekpaŋa bwεetɔ a gyiiri itireelaa né bo de bo naa kēnaa-rɔ.

10 Bo de nte né bo de ba duŋwi feyε agya-pureepu-o. Né bo de kpa feyε bo dee duŋwi asesε aneŋ-aaa aferi anuu.

11 Bo de owure né o dεere bamó sε-ɔ. O dεe o gye Wuribware a mbɔɔ-ɔ ɔko née, né oo waa bɔye. Né mbeyɔmɔ mò e gye né o dεere kēmaŋtaŋ loorisε-ɔ sε. Heebrii seŋsa-rɔ mò kēnyare e gye Abadɔŋ, né Griiki seŋsa-rɔ mɔ e gye Apoliyɔŋ, kaase e kaapo feyε Ḍnyerapo.

12 To, afutɔ gyen̄kpεesε a kyɔŋ. Anyɔ mɔ bo akatɔ-rɔ a ba.

13 Né kabɔɔ siyesəpo-ɔ a fɔrε mò kabεre-ɔ. Né mɔ a nu bɔrε kɔ a su lεe atanne pipee lɔŋŋɔkpa né o yere Wuribware akatɔ-rɔ-ɔ a apɔrε ana-ɔ-rɔ.

14 Né bɔrε amo a tɔwε gywii kabɔɔ siyesəpo né o de kabεre-ɔ feyε, “Saŋŋε Wuribware a mbɔɔ nna né baa njure bamó Yufraatis boŋ kεε-ɔ.”

15 Né baa saŋŋε mbɔɔ nna amo né baa njure bamó-ɔ. Baa waa sira a sa bamó dɔŋhwεreé mɔ dεe na kake mɔ dεe na kiferi mɔ dεe na kasu mɔ dεe-ɔ na bo mɔ aseſe bwεetɔ. Fɔ ya ke kayε-rɔ aseſe-rɔ ntuj nsa, mbɔɔ amo e mɔ a katuŋ kɔŋkɔ.

16 Né baa tɔwε anaapo né bo te te ekpaŋa sε-ɔ kanɔ gywii mɔ, bo bo akpeŋkεe alafa anyɔ.

17 Ekpaŋa na bamó adeēpo né mɔ a njɔ-o de kékyaŋsé ekaare né bo de ba kuŋ bamó akan-nsó kēnaa-rɔ, né e ya pee feyε deekpa-ɔ, né e bεe i du agyigyii feyε ebɔɔrεe-ɔ, né e bεe i du kakaduro feyε kafirewuta-o. Né ekpaŋa-ɔ aŋju du feyε afaasε

aŋu-o. Né dækpa na ebɔɔrēe na kafirewuta e lee bamø nnɔ-rɔ.

¹⁸ Né dækpa na ebɔɔrēe na kafirewuta né aa lee bamø nnɔ-rɔ-ɔ a mɔɔ asɛsɛ bwɛtɔ bwɛtɔ. Fɔ ya ke kaye-rɔ asɛsɛ-rɔ ntuŋ nsa, bamø katuŋ kɔŋkɔ a wu.

¹⁹ Ekparja-ɔ əleŋ pɛɛɛ bɔ bamø nnɔ-rɔ née na bamø nte-ro. Né awɔ aŋu te bamø nte-o si, né a taare a a duŋwi asɛsɛ.

²⁰ Né sesɛ dimaadi né baa saŋ, né atɔ mɔ moŋ mɔɔ bamø-ɔ, bɔ saŋ bɔ moŋ nu bamø eyee kiŋji lee bamø ebɔye-rɔ. A kaapo née feyɛ bɔ moŋ yɔwɛ kusun ɔbɔnsam na ikisi né baa ba atanne pipee na afufuri, na kayowaa na kɛfɔrɛ na kiyii bɔ waa-ɔ. Aneŋ a atɔ mɔ moŋ kɛe, né a maa nu aseŋ, né a moŋ naa.

²¹ Aneŋ a asɛsɛ-ɔ moŋ nu bamø eyee a bɔ yɔwɛ asɛsɛ kɛmɔɔ, na bamø kakpe na asibenjseŋ, na bamø kakyeekpa na kanyarekpa kowaa, na bamø kayu.

10

Wuribware kabɔɔ na wɔrɛ kagyingyii né o de-o aseŋ

¹ Né mo a bɛɛ lju Wuribware kabɔɔ dabɛ kɔ a lee soso ɔ ba kaase, na kowore a muruwaal mò, na nyiŋkpɛntaliilii bɔ mò kuŋu si, né mò akatɔ-rɔ du feyɛ kyɔwɛ-ɔ, né mò ayaa du feyɛ deekpa agyabren-ɔ.

² Né oo buŋji wɔrɛ bɔɔsɛ kagyingyii kɔ né o de mò kɛsaree-rɔ-ɔ-rɔ. Né ɔɔ ba mò kigyiseyaa bɔ yera ɔpoo se, né ɔɔ ba mò kɛbɛnayaa-ɔ bɔ yera sweerɛ se.

3 Né oo faa-rɔ keŋkeŋ feyε ofaase a su-o. Mò a faa-rɔ kamεε-rɔ-o, nε bware a su-ro gburi gburi iluwi isunoo bɔ kɔɔrε mò se.

4 Bware a su-ro lɔwε-o, nε mo e kpa a n kyoree ketɔ nε bware amo a tɔwε-o. Amaa nε mo a nu bɔrε ko a lee soso tɔwε feyε, “Ketɔ nε bware amo a tɔwε iluwi isunoo-o, fɔ ma kaŋ lee kɛmo tɔwε kawu, fɔ ma kyoree bɔ beya.”

5 Nε Wuribware kabɔ a nε mo a nju na o yere ɔpoo se, nε o bee o yere sweere se-o a yase mò kigyisesaree bɔ kyɔ soso.

6 Nε oo waa Wuribware etan feyε, a maa kyee, Wuribware e sa a ketɔ kɛmaa gyε kεε. Nε o yε, “N de Wuribware nε mò kakyena moŋ de kεε, nε oo twεe soso na ketɔ kɛmaa nε kε bɔ mfεn-j-o na sweere na ketɔ kɛmaa nε kε bɔ mò se-o na ɔpoo na ketɔ kɛmaa nε kε bɔ mò-rɔ-o kenyare mo e waa etan feyε, a maa kyee, Wuribware e sa a ketɔ kɛmaa gyε kεε.

7 Amaa Wuribware kabɔ sunoosepo-o ya forε mò kabere-o, Wuribware e waa ketɔ nε oo kra feyε o waa, nε mbeyəmø aa kwεerɔ-o, feyε anεn nε oo kyɔ tɔwε gywii mò ayaafɔr, nε bɔ gyε mò akyaamεe nε baa dεe kyena-o.”

8 Nε bɔrε nε mo a dεe nu feyε oo su lee soso-o a tɔwε gywii mo feyε, “Ya kɔɔrε wɔrε lee Wuribware kabɔ nε o yere ɔpoo se, nε o bee o yere sweere se-o kesaree-rɔ.”

9 Nε mo a yɔ Wuribware kabɔ-o ase ya tɔwε gywii mò feyε o taa wɔrε kagyingyii-o sa mo. Nε o yε, “Kɔɔrε na fɔ wɔ. Wɔrε mo aseŋ bɔ kɔnε feyε gyabwεekyu-o, amaa fɔ ya nu amo kaasε, a waa fɔ

preepree.”*

10 Mo a kɔɔrɛ wɔrɛ amo mo e wo-o, nɛ aa waa mo kano-ro kɔnɛ kɔnɛ feyɛ gyabwéekyu-o. Amaa mo a deŋ wo lɔwɛ-o, nɛ aa waa mo kame-ro preepree.

11 Nɛ baa tɔwɛ gywii mo feyɛ, “Aa bee fo feyɛ fo tɔwɛ kɛtɔ nɛ Wuribware a lee bo kaapo fo feyɛ ke e waa asɛsɛ nɛ baa lee kasuro kɛmaa-ro na kade kɛmaa se, nɛ ba sa esenja kɛmaa-o na bamø awure.”

11

Akyamɛɛ anyo-o

1 Nɛ baa sa mo kayii nɛ bo de ba karɛ atɔ-o. Nɛ baa tɔwɛ gywii mo feyɛ, “Koso na fo karɛ Wuribware sunkpa na lɔnjɔkpa ayaa, na fo karɛ bamø nɛ ba suŋ Wuribware mfeŋ-o.

2 Amaa fo ma kaŋ karɛ Wuribware sunkpa a kabuno gyenkpreesɛ-o ayaa, yɔwɛ mfeŋ bo bɛya, a lee feyɛ baa taa mfeŋ bo sa bamø nɛ bo maa suŋ Wuribware-o. Ba waa kɛtɔ kɛmaa bɔyɛ bɔyɛ Wuribware a manj-o-ro aferi aduna na anyo.

3 Mo e ba mo akyaamɛɛ anyo kɔ a m bo kyoŋwɛ mfeŋ, na baa mare aprakɛɛ bo teŋ bamø elaaare-ro. Na bo tɔwɛ abwareseŋ ŋke kakpeŋ na alafa anyo na adusiyɛ manj amo-ro.”

4 Mfɔɔ ayii anyo na mfetiritɔrɛ ŋnyo nɛ ŋ yere Kaye-ro-asɛsɛ-pɛɛɛ-bamø-Nyaŋpɛ akato-ro-o yere bo sa akyaamɛɛ anyo amo.*

5 ɔdɔŋ kɛmaa nɛ o kpa a o tɔraa bamø-o, amo deɛkpa e lee bamø nnɔ-ro o kywɛɛ mð. Mfaanɛɛ a

* **10:9** Isikiyel 3.3. * **11:4** Sakariya 4.3, 11-14.

kpa-ɔ se, nɛ ba bɔrɔ se a bɔ bo mɔa ḡkemaa nɛ o tɔraa bamɔ-ɔ.

⁶ Saŋ nɛ ba tɔwɛ abwareṣen-ɔ, bɔ de elein feyɛ bɔ tii kpa, na bware ma ba. Nɛ bɔ bee bɔ de elein, na bɔ kyurowi eboŋ-nɔ nkyu pɛee bɔ kii mbogya. Nɛ bɔ bee bɔ de elein feyɛ bɔ baa aseŋ kemaa nɛ ba kpa-ɔ swɛere mɔ se.

⁷ Bamɔ ya lɔwɛ bamɔ abwareṣen kɔtɔwɛ, kabɔ kpeŋse kɔ e lee kemantɔ looris-ɔ-rɔ a o ba, na o bɔ kɔ Wuribware akyamɛɛ anyɔ amo, na o gyi bamɔ se, na o mɔa bamɔ.

⁸ Na bamɔ afuniŋ di maŋ dabe amo mfeŋ nɛ baa da bamɔ nyanyɛ Yeesuu bɔ mera kiyii kpare-abee-rɔ-ɔ a alɔŋde-ɔ se. Maŋ amo keŋasenyare e gye Sɔdɔm, nɛ bɔ bee ba tɛe mɔ e Igyipiti-o.

⁹ Nɛ asesɛ nɛ baa lee kasuro kemaa-rɔ na maŋ kemaa-rɔ na kade kemaa se, nɛ ba sa esenja kemaa-ɔ e deere bamɔ afuniŋ-o ŋke nsa na kebegya, na bɔ kine kipure bamɔ.

¹⁰ Na bamɔ akatɔ gyi bamɔ anyɔ lowi si, na bɔ ke abee atɔ. A lee feyɛ Wuribware akyamɛɛ anyɔ mɔ nɛ baa tɔwɛ abwareṣen-ɔ a taa aworefɔɔ bweetɔ bɔ dəŋŋɔ asesɛ nɛ bɔ bɔ kaye mɔ-rɔ-ɔ se.

¹¹ ŋke nsa na kebegya kamɛɛ-ɔ, na Wuribware kyiŋni bamɔ lee lowi-ro. Na kufu nya asesɛ pɛee ne ba ŋu bamɔ-ɔ.

¹² Na Wuribware akyamɛɛ anyɔ amo nu bore kɔ e faa-rɔ a o lee soso, na o tɔwɛ gywii bamɔ feyɛ, "Mɔn' ba soso mfeŋ." Bamɔ adon e yere a bɔ deere, na bɔ ŋu feyɛ kowɔre i bun akyamɛɛ anyɔ-ɔ se, na ba yɔ soso.

¹³ Puri amo-rɔ dee nɛ swɛere e leŋkpaŋ kpuŋ kpuŋ kpuŋ. Fɔ ya ke maŋ-ɔ-rɔ ntui kudu, katuŋ

kɔŋkɔ i kpuri. Na asɛsɛ nkpeŋ nsunoo wu. Na kufu nya asɛsɛ pɛɛɛ nɛ ba saŋ-ɔ. Na bo kyɔrɔ Wuribware nɛ ɔ gyɛ soso a owure-o bo lɛɛ mò kedabɛ nɛ o de-o si.

¹⁴ To, afutɔ nɛ a gya se nyɔsepo-ɔ a kyoŋ. Amaa asasepo-ɔ e ba mbeyɔmɔ.

Kabere sunoosepo-ɔ

¹⁵ Nɛ Wuribware kabɔɔ sunoosepo-ɔ a fore mò kabere-ɔ, nɛ ebɔrɛ a su soso keŋkeŋ fɛyɛ,

“Kaye-rɔ kɛyaalen pɛɛɛ gyɛ anɛ nyaŋpɛ
Wuribware na Kristoo lee nɛɛ mbeyɔmɔ.
Na Wuribware gyi kuwure nsu pɛɛɛ.”

¹⁶ Nɛ abrɛsɛ adunyɔ na ana nɛ bo te te ŋwuregya-ɔ
se Wuribware akatɔ-rɔ-ɔ a kpuni aŋjurii suŋ
Wuribware tɔwɛ fɛyɛ,

¹⁷ “Bo-ɛlɛŋ-ɔ-kyoŋ-ɔ-kɛmaa-Bware,
fɔ nɛ fɔ mɔŋ de kɛlɛkaasɛ na kɛgyekɛɛ-ɔ,
anɛ e sa fɔ aŋsɛ fɛyɛ fɔ a kɔɔrɛ fɔ kɛyaalen-ɔ,
nɛ fɔ a lɛɛ kaasɛ fɔ i gyi fɔ kuwure-ɔ.

¹⁸ Bo fɔ mbeyɔmɔ, ndɛ se awuye iduŋ a fwii fɔ se.
Amaa mbeyɔmɔ, saŋ a fɔ fɛyɛ
fɔ kaapo bamɔ fɔ kaduŋfwii.

Saŋ a bɛɛ fɔ fɛyɛ fɔ gyi bamɔ nɛ baa wu-o aseŋ,
na fɔ ka fɔ ayaafɔrɛ kɔkɔ, fɔ akyamɛɛ-ɔ,
na fɔ asɛsɛ nɛ fɔ a lee sa fɔ eyɛɛ-ɔ,
na abrɛsɛ na ŋyaagyi nɛ ba suŋ fɔ-ɔ.

Nɛ saŋ a bɛɛ fɔ fɛyɛ fɔ kpuri
bamɔ nɛ ba nyera sweere-ɔ.”

19 Né Wuribware suŋkpa né o bo soso-o a taye, né mo a ḥu Wuribware a ḫtan kēdakaa-o mò suŋkpa-o mfēn. Né elεεlεε a gyi mēlεε mēlεε, né bware a su-ro gburi gburi gburi, né swēere a lēŋkpān kpuŋ kpuŋ kpuŋ, né anyiŋkpēŋkyukuriigyi a ba swēere wɔɔrē wɔɔrē wɔɔrē.

12

Okyeɛ na daŋkyam aseŋ

1 Né mo a ḥu afutə dabə kə soso. Okyeɛ kə bo-rə ne kyowé bo mò kamεε, né oo sa né o tore se. Na kiferi bo mò ayaa kaase, né o buŋ kuwurepa na akyee-e-kpa-agyi kudu anyo te te si.

2 O de kame, né o kpa a o kowę. Né mò kuduŋwi a sa né oo su.

3 Né mo a bęe ḥu afutə kə soso. Mo a ḥu kabə dabə dabə kə né ku du feyε daŋkyam pipee-o, né o de aju asunoo na akyore kudu, né kuwurepa buŋ buŋ aju-o kékemaa se.

4 Fo ya ke soso a akyee-e-kpa-agyi-o-ro ntuŋ nsa, daŋkyam-o a ba mò kate bo gyiiri katuŋ kōŋkō leę soso twęe bo kyoŋwé swēere se. Né oo yere okyeɛ amo akatə-rə, na mò ya deŋ kowę a o nya wo mò kayaagyi-o puri-ro.

5 Né okyeɛ amo a kowę gyi nyansε, né o ba a o bo ba mò keyaaleŋ bo deere kaye-rə asešε pεεε se, na o ma su ḫko se. Amaa né baa ḥwaa kayaagyi-o taa yaa Wuribware ase mfēn né o te mò kuwuregya-o se-o.

6 Né okyeɛ-o a sere yo kimukee-ro mfēn né Wuribware a kyə ləŋjə bo yera mò-o. Mfēn né ba deere mò se ḫke kakpeŋ na alafa anyo na adusiyε.

7 Né kənaa a ba soso mfəŋ. Wuribware kabəo bresə nē ba tēe mō ε Maakəl-ɔ na mō kamεε-rɔ awuye-o, na daŋkyam-ɔ na mō kamεε-rɔ awuye-o a kə kənaa.

8 Né Wuribware a mbəɔ-ɔ a kə gyi daŋkyam-ɔ na mō kamεε-rɔ awuye-o gyi si, nē baa gya bamə lee soso mfəŋ.

9 Daŋkyam-ɔ aŋasenyare e gye “Kow-ne-ɔ-ɔ-penna-sesε-dədaa-ɔ,” na “Gbənsam” na “Setane” na “Kaye-rɔ-asεsε-pεεε-ɔpennapo.” Baa tweε mō aa mō kamεε-rɔ awuye-o bo kyoŋwε sweere se.

10 Né mō a nu bore a su keŋkeŋ lee soso feyε,
 “Nkee feraa, anε nyanyε Wuribware a bo morɔwε
 mō asεsε,
 na o gyi mō kuwure-o,
 nē Kristoo nē oo lee-o a nya kεyaalεn.
 Kee, baa tweε mō nē o dεε yere Wuribware ase
 o porɔ anε kosobεε-anə feyε baa waa bɔyε-ɔ
 bo kyoŋwε sweere se.

11 Anε kosobεε-anə amo a kə gya mō.
 Kεtə sε nē baa taare gya mō-ɔ e gye feyε
 kasannegyii-o a wu, nē mō mbogya a wεε sweere,
 nē baa yere bamə aseŋ timaa-o kɔtɔwε-rɔ
 keŋkeŋ,
 nē bo yε kasannegyii-o si kεgya, nē bamə ya wu,
 a bɔ kikine mō na bo kyeña.

12 Amose-ɔ, soso na mɔnε nē mɔnε te mfəŋ-ɔ,
 mɔn' sa a mɔnε akatə gyi.
 Amaa mbeýɔmə a waa lεŋ a bɔ sa asεsε
 na kεtə kεmaa nē kε bo sweere se na ɔpoo-rɔ-ɔ.

A lee feyē Obōnsam a lee soso ba mone ase sweere
se.

Kaduŋfwii n̄e o de mbeýəmō-ɔ kyo bweetɔ,
a l̄ē feyε o nyi damənaŋsε feyε
mō saŋ mōŋ l̄ē ɔ kyo.”

13 Daŋkyam-ɔ a bo sa se feyε baa tweε mò bo
kyoŋwε sweere se-ɔ, ne ɔɔ meraa se ɔ sere ɔ gya
ɔkyee ne ɔɔ kowε gyi nyansε-ɔ.

¹⁴ Ne baa sa ɔkyee-ɔ abanbaŋ ko nɛ a du feyε olunj
lee-o, na ɔ nya fuwi yɔ mò kweerɔkpa kimukee-ro
mfeŋ nɛ ba deere mò se nsu nsa na kɛbegya, na
daŋkyam nɛ mò keŋasenyare bɛɛ ke gye “Kowɔ”-ɔ
ma nya kra mò.

15 Né daŋkyam-ɔ a kpuu nkyu lée mò kanɔ-rɔ, né kufwiiri a twee, na ke nya taa ɔkyee-ɔ nare.

16 Amaa ne sweere a kya ɔkyee-ɔ-rɔ, a lee feyε sweere a nuu nkyu ne ŋ ya lee dankyam-ɔ kanɔ-rɔ-ɔ pεεε.

¹ 17 Ne dankyam-ɔ duŋ a fwii ɔkyee-ɔ se, ne oo yo ya kɔ ɔkyee-ɔ mò gyi-ana pεεε. Bamɔ e gyε bamɔ ne bo gya Wuribware a mbraa-ɔ se, ne bo de Yeesuu a aseŋ-ɔ-rɔ ba tɔwε amo kenken.

18 Nē dan̄kyam-ɔ a yere ɔpoō kεε.

13

Kabø kpeñse nē kaa lee̤ əpoo̤-rɔ̤-ɔ̤

¹ Né mo a ḥu kabø kpɛŋse ko a lee ɔpoo-rø kabø, na ka de akyøre kudu na aju asunoo, na awurepa buŋ buŋ akyøre-ɔ kékemaa se. Né baad kyořee keŋasenyare né ke e kaapo feyε kabø amo na Wuribware ta-ɔ bo kyɛna kamø aju-o kékemaa se.

² Kabo ne mo a nju-o du feyε mpasε wuye, ne kamɔ ayaapapaa du feyε puroŋ dabe lee-o. Ne kamɔ kanɔ du feyε ɔfaasε lee-o. Ne ɲkee dankyam-ɔ a taa mò fəŋfɔŋ kuwure na mò keyaaleŋ bwεetɔ ne o de-o bo sa mpasε wuye-o.

³ Kabo amo a anju-o kokonjɔ du feyε bamɔ a ne kɛmɔ kεpaŋ-ɔ, amaa kɛmɔ lɔ-ɔ a kyɔ wu. Ne kaye-rɔ asesε pεεε eyεe a kpeŋ bamɔ, ne baa gya mpasε wuye-o si.

⁴ Ne asesε a sunj dankyam amo, a lee feyε ɔɔ taa mò keyaaleŋ-ɔ bo sa mpasε wuye-o. Ne baa sunj mpasε wuye-o gbaa tɔwe feyε, “Nse e gye ne ɔ ta feyε mpasε wuye mɔ? Nse e gye ne ɔ taare a ɔ kɔ gya mɔ? Oko moŋ bo-rɔ!”

⁵ Ne mpasε wuye-o a nya kpa tɔwe adabɛdabɛṣen kaapo mò eyεe, na ɔ saare Wuribware tɔwe feyε mò aa mò ta. Ne Wuribware a sa ne mpasε wuye-o keyaaleŋ amo moŋ kyɔ aferi aduna na anyɔ, na ɔ waa mò kεpre.

⁶ Ne ɔɔ da Wuribware yii, ne ɔɔ bεe da mò kenyare na mfeŋ ne o te-o na bamɔ ne bo bo soso-ɔ pεεε yii.

⁷ Kpa da feyε mò aa Wuribware asesε kɔ, na o gyi bamɔ se. Ne ɔɔ nya asesε ne baa lee kasuro kemaa-rɔ na maŋ kemaa-rɔ na kadɛ kemaa se, ne ba sa ɛsenja kemaa-ɔ se keyaaleŋ.

⁸ Na kaye-rɔ asesε sunj mpasε wuye-o, amo ɔkemaa ne kasannegyii ne baa mɔɔ-ɔ a kyoree mò kenyare waa wɔrε ne ɔ kaapo ɔkemaa ne o de ɲkpa na kukyure ne a moŋ de kee-ɔ-rɔ pwεε ne Wuribware a dee tweɛe kaye-ɔ.

⁹ Mon' lɔŋ ɛsebɔ a mon' nu!

10 Bamo ne bo bware sa kekra-o,
adonj e kra bamo a bo yaa anya kusuj-no.
Bamo ne bo bware sa kepaj-o,
kepaj-no ne ba wu.*

Amo-o peee bware feye Wuribware asese nyite aworefo-ro, na bo sa a bamo kokoregyi-o waa lenj.

Kabo kpejse ne kaa lee sweere-ro-o

11 Ne mo a bee nju kabo kpejse ko, na ka daree sweere-ro. Ka de akyore anya feye sanne lee-o, ne ka sa sejsa feye dankyam-o.

12 Ne kaa kperi mpase wuye-o na mo keyaalej se yere kaye-ro asese peee feye bo suj mpase wuye amo ne baa nje mo aju-o kokojko ne kemo lo-o a wu-o.

13 Kabo amo gbaa a waa afuto na akpenyeeto bweeto. Ne amo ako e gye feye kaa sa ne deekpa a lee soso ba swere asese akato-ro.

14 Ne kaa pennna kaye-ro asese peee bo lee akpenyeeto ne kaa yere mpase wuye-o ayaa-ro waa-o se. Ne kabo-o a towe gywii kaye-ro asese peee feye bo ba kefore bo seri kotko ne kaa lee mpase wuye ne baa nje mo kuju kojko ne kemo lo-o a wu-o.

15 Ne kabo amo a nya kpa, ne kaa fwii nje waa kefore ne kaa lee mpase wuye-o emorebo-ro, ne kaa nya nkpa. Ne kaa sa kano feye bo mo okeemaa ne oo kine kamo kusuj-o.

16 Ne kabo amo a yere abrese na nyaagyi, na ato awuye na atiripo, na agyi na anya, feye bo

* **13:10** Yeremeya 15.2.

kyaŋ bamø agyiseløkwεε-rø bεεε bamø nsεkpεenø nkyanee.

17 Ḍko moŋ de kpa feyε o fe atø bεεε ṣ sɔ̄ a tø, amø baa kyaŋ mò kigyiseløkwεε-rø bεεε mò kasεkpεenø kakyanee. Kakyanee amo e gye kabø amo kenyare bεεε akyoreegyi ne a yere bo sa mò kenyare-ɔ.

18 Ḍko i de kanyiasen, ṣ taare a o nu kabø amo akyoreegyii-o kaase, a lεe feyε a yere bo sa nyinjkpase kenyare nee. Akyoreegyii amo e gye alafa asiye na adusie na asiye (666).

14

Kasannegyii-o na mò anarεbεepo

1 Nε mo a deere, nε mo a ᱥu kasannegyii-o yere Siyøŋ kεbee-ɔ se. Mò aa anyare nkpeŋ kεlafa na aduna na ana (144,000) nε baa kyoree mò aa mò se anyare bo døŋŋø bamø nsεkpεenø se-ɔ e yere mfεŋ.

2 Nε mo a nu bore ko a su lεe soso feyε awuri-wuri-o, bεεε feyε bware a su-ro gburi gburi-o. Bore amo a beε su nee feyε kwaŋgyi adapø ko a da ikwaŋgyi ba soori-o.

3 Nε anyare nkpeŋ kεlafa na aduna na ana amo yere kuwuregya-ɔ na mbø nna-ɔ na abrεse-ɔ akatø-rø ba waa kiliŋ popwεε ko ne øko moŋ bo-rø ne ṣ taare a o suye-o, amø anyare nkpeŋ kεlafa na aduna na ana amo ne kasannegyii-o a morowε bamø lee kaye-rø asesε pεεε-rø-ɔ wore.

4 Bamø a gye anyare ne bo moŋ nyi akyee-ɔ se-ɔ, bamø mfaaneε-ɔ e gye ne bo gya kasannegyii-o se toŋ kemaa ne ṣ yø-ɔ. Bamø ne ṣ gye nkpeŋ morowε, ne ṣ taa bamø bo waa Wuribware na mò føŋføŋ kesaree-ɔ nee.

5 Bo mon t^{ee} ba ayeba kake nk^o se. Ne bo bee bo mon de k^eb^{oy}e k^o.

Wuribware mb^o nsa ko

6 Ne mo a bee nu Wuribware kab^o k^o, na o fuwi afwii-ro, ne baa sun m^o bo ky^{on}w^e fey^e o t^{ow}e aseⁿ timaa bo l^ee nkpa na kukyure ne a mon de k^ee-^o se gywii ases^e ne baa l^ee kasuro kemaa-r^o na man kemaa-r^o na kad^e kemaa se, ne ba sa eserjsa kemaa-^o.

7 Ne oo faa-r^o t^{ow}e fey^e,

“Mon' bu Wuribware, na mon' kyor^o m^o kedabe-^o,
a l^ee fey^e san a fo fey^e o gyi ses^e dimaadi aseⁿ.
Mon' sun m^o ne oo tw^ee soso na kaase
na apoo na eboⁿ-no nkyu-o.”

8 Ne Wuribware kab^o nyos^epo a gya kab^o gyeⁿkpees^e-^o se, na o t^{ow}e fey^e, “Baa kpuri opuri-makyee dabe ne ba tee m^o e Babil^on-^o. M^o ya sa ne kaye-r^o ases^e p^eee kpa m^o aseⁿ bweet^o, na bo mon taare kine m^o, fey^e aneⁿ ne stabweep^o maa taare a o kine nta-^o.”

9 Ne Wuribware kab^o sas^epo a gya kab^o gyeⁿkpees^e-^o na kanyos^epo-^o se, na o t^{ow}e kejken fey^e, “A waa len^a a sa okemaa ne o sun mpase wuye-o na kefore serise ne kaa l^ee m^o-^o, na m^o ne baa kyaⁿ kab^o-^o kakyanee-^o bo d^enji^o m^o kas^ekpeen^o bee^e m^o kigyisel^akw^ee-r^o se-^o.

10 Wuribware duⁿ a fwii bam^o se, ne o gyiiri bam^o k^es^ebo. A du nee fey^e aneⁿ a ses^e-^o a nuu nta lenjlenjse-^o. An^en a nta-^o e waa preepree m^o kame-ro. Ba ba kafirewuta a bo dee bo kyw^ee bam^o, na ka ma duⁿ, Wuribware a mb^o-^o

na kasannegyii-o akatɔ-rɔ, na bɔ gyi aworefɔɔ bwéetɔ.

¹¹ Dækpa amo nɛ ɔ kywεε bamɔ-ɔ ɛbɔɔrεe e yɔ sɔsɔ, na ɛ maa yɔwε kake ɳkɔ sɛ daa. Okemaa nɛ o suŋ kabɔ-ɔ na kɛtɔ serise nɛ kaa lεe mɔ-ɔ, bεεs ɔkemaa nɛ baa kyan kabɔ-ɔ kakyanεe bɔ dɔŋŋɔ mɔ sɛ-ɔ maa nya mɔ eyεe a ɔ lεe dækpa-ɔ-rɔ kanye na mpase pεεe."

¹² Amo-ɔ sɛ-ɔ, Wuribware asesε pεεe nɛ bɔ gya mɔ mbraa sɛ-ɔ, nɛ ba kya sɛ ba kɔɔrε Yeesuu ba gyi-ɔ, kɛtɔ nɛ mo ɛ tɔwε-ɔ e gye feyε bɔ nyite gyi aworefɔɔ.

¹³ Nɛ mo a nu bore kɔ a lεe sɔsɔ tɔwε feyε,
 "Kyɔrεe feyε,
 'Bamɔ nɛ ba wu lεe mbeyɔmɔ bɔ yɔ, na bɔ moŋ
 yɔwε
 anɛ nyaŋpε Yeesuu si kegya-ɔ ɛ nya ɳyure.' "

Nɛ Wuribware a kufwiijε-o a bεŋŋaa feyε,

"Kaseŋtiŋ nεe. Bamɔ asuŋ keŋkeŋ nɛ baa waa-ɔ
 sɛ-ɔ,
 ba nya amo kukyure kɔnɛ, a lεe feyε
 Wuribware i nyiŋŋi asuŋ timaa nɛ baa waa-ɔ
 sɛ."

Sweere sɛ adɔɔrɔtɔ kɛkpa

¹⁴ Nɛ mo a deere, nɛ mo a ɳu kowore fufuri. Oko te kowɔrε-ɔ sɛ, na o du feyε anɛ dimaadi-ɔ,* na o buŋ atanne pipee kuwurepa, na o de loogyi yayasɛ kɔ mɔ kɛsaree-rɔ.

* **14:14** Daniyel 7.13.

15 Né Wuribware kabəə kə a lée Wuribware suŋkpa soso mfəŋ, né oo faa-rə keŋken bə kyoŋwə mò né o te kowore-ɔ se-ɔ feyε, “Taa fo loogyi-o bə təŋŋe fo adəɔrətə, a lée feyε adəɔrətə-ɔ kəkpabəe a fo, né sweere se a atɔ-ɔ pεεs mə a pee, né aa fo feyε fo kpa amo.”

16 Mfəŋ-ɔ, né mò né o te kowore-ɔ se-ɔ a teyi mò loogyi-o bə kyoŋwə sweere se, né oo təŋŋe mò se a atɔ-ɔ pεεs.

17 Né mo a bęe ḥu Wuribware kabəə kə a lée Wuribware suŋkpa mfəŋ, na mò-ɔ mə de loogyi yayasə aneŋ dεε.

18 Né Wuribware kabəə kə né mò-ɔ mə mò ə deere ɿŋŋəkpa a ɗeekpa-ɔ se-ɔ a lée ɿŋŋəkpa-ɔ ase ba, né oo faa-rə keŋken bə kyoŋwə Wuribware kabəə né o de loogyi yayasə-ɔ təwə feyε, “Ba fo loogyi-o bə tee kaye-rə a bobe ayii agyi-o, a lée feyε aa pee.”*

19 Amosé se-ɔ né Wuribware kabəə-ɔ a teyi mò kesaree bə kyoŋwə sweere se, né oo tee bobe agyi-o, né oo twεe amo waa kəmaŋtaŋ dabe né kə bə Yerosaləm nlaŋbeε-ɔ-rə, na Wuribware nya sa a bə kyikye amo se, na kətə kaapo feyε mò duŋ a fwii abøyewaaapo se.

20 Amosé se-ɔ né baa kyikye kyikye bobe agyi amo se kəmaŋtaŋ dabe-ɔ-rə, né mbogya a lee bweetə bə waa feyε kufwiiri-o, né kəmo eswee a fo emayere alafa anyɔ, né kəmo keŋ i mwiire sesə soso swee kəmaa mə.

15

* **14:18** Isaya 63.3; Yowel 3.13.

Aneŋ ne aseŋ asunoo ne a gyɛ kɛɛ-ɔ a lɛɛ a waa-ɔ

¹ Né mo a ሥ a afutə dabə dabə kə soso ne a kyɔ, ne a kpeŋ eyee-ɔ. Wuribware mbɔɔ nsunoo ne ɔkemaa de aseŋ kɔŋkɔ-ɔ yere. Amo e gyɛ lalalowé lee-o, a lee feyε amo ya lowe, Wuribware kadunjfwii e lowe.

² Né mo a ሥ kətə ne ku du feyε ɔpoo, ne o da dinjŋ, ne o tɔrə se feyε diki-o, na o kywεε feyε deekpa-ɔ. Aseſe ko yere ɔpoo amo kεe. Mo a ሥ feyε bɔ gyɛ bamɔ ne baa kine kusuŋ mpasɛ wuye-o na mɔ kətə serisε ne kaa lee mò-ɔ, ne baa kine feyε bɔ kyanj mò kenyarɛ kakyanεe bɔ dənŋɔbamɔ se-ɔ. Né bɔ yere bɔ de ikwanjyi né Wuribware a sa bamɔ-ɔ.

³ Né ba waa kilin né ku du feyε kilin né Wuribware keyaafɔrε Mosis a waa bɔ kye Igyipiti awuye-o.* Ké gyɛ kilin né kasannegyii-o a sa bamɔ-ɔ, né ba waa. Ba waa née feyε,

“Bɔ-eleŋ-ɔ-kyoŋ-ɔkemaa-Bware,
ké aneŋ né fo kyɔ, né fo awaase e kpeŋ eyee-ɔ.
Emaŋ emaŋ pεεε Owure,
ké aneŋ né fo ekpa bware, né e gyɛ
kaseŋtiŋ-ɔ.

⁴ Wuribware, nse e gyɛ né o maa sere fo,
né o kine kokyɔrɔ fo bɔ lee kədabε né fo de-o
si?

Fo wɔrε e gyɛ ɔkpεyaa,
a lee feyε kayε-rɔ aseſe pεεε e ba
a bɔ bɔ kpuni aŋjurii fo ayaa-rɔ,
na bɔ suŋ fo, a lee feyε baa ሥ
feyε fo awaase gyɛ kaseŋtiŋ née.”

* **15:3** Mbriaa kεbεesa 32.1-43.

5 Amo-o kamεε-o nε mo a ήju Wuribware suŋkpa nε o bo soso-o. Nε kεkyan nε etan a kεdakaa-o yere-ro-o a taye.*

6 Nε Wuribware a mbω nsunoo nε bo de aseŋ asunoo-o a lee suŋkpa-o-ro, na bo buŋ kyefuri ekaare pareparepare nε e tore se-o, nε baa ba atanne pipee ekeresεsε bo teŋ teŋ akaŋ se.

7 Nε mbo nna-o-ro øko a sa Wuribware a mbω-o økemaa atanne pipee kakyansegyii. Nkyansegyii-o kakemaa, nta preepreesε ya borø, nε η yere bo sa Wuribware nε o maa wu daa-o kadunjfwii.

8 Nε Wuribware kεdabε na keyaaleŋ a sa nε ebørεe a borø mØ suŋkpa-o, na øko moŋ taare lweero mfeŋ bo fo saŋ nε Wuribware mbω nsunoo-o a baa aseŋ asunoo-o lalalowε pwεε-o.*

16

*Ketø nε kaa waa saŋ nε Wuribware
mbω nsunoo-o a twiiri nta preepreesε-o lee
nkyansegyii-o-ro-o*

1 Nε mo a nu bore ko a lee Wuribware suŋkpa-o-ro o sa seŋsa o gywii Wuribware mbω nsunoo-o feyε, “Mon' ya twiiri nta preepreesε nε η yere bo sa Wuribware a kadunjfwii-o, nε m bo nkyansegyii isunoo-o-ro-o wee sweere se.”

2 Nε kabø gyenkpεεsε-o a ya twiiri mØ lee-o wee sweere se. Nε elø dabε gyagyase a teŋŋε aseſε nε bo de mpase wuye-o kεnyare bamø nsekpεenø se bεεε bamø agyiseløkwεε-ro-o, nε ba suŋ ketø serisε nε kaa lee mpase wuye-o.

* 15:5 Keleq Igyipiti 25.10-22; 26.1-35.
40.34-35; 1 Awure 8.10.

* 15:8 Keleq Igyipiti

3 Né kaboo nyɔsəpo-o a twiiri mò lee-o wée ɔpoo se. Né nkyu a kii fεyε mbogya kuri-o. Né kεtɔ kemaa né kε bø nkyu-o-ro-o a wu.

4 Né kaboo sasəpo-o a twiiri mò lee-o wée ɛboŋ na atiribu pεεε-rø, né amo-rø nkyu-o pεεε a kii mbogya.

5 Né mo a nu Wuribware kaboo né o dεerε nkyu pεεε se-o a tɔwε feyε,

“Fø a gyi asεsε asεŋ kpa se,
fø né fo gye Boye-ko-moŋ-te-mò-sε-Bware-o,
né fo a kyεna lεe harεe dεdaa-o.

6 A lεe feyε bamø ya sa né Wuribware asεsε
na mò akyaamεε mbogya a twiiri wee.

Amoſε se-o fo a sa bamø mbogya feyε bø nuu.
Amo né a bware feyε bø sa bamø-o dεε né baa
nya-o.”

7 Né mo a nu børε kø a lεe lɔŋŋøkpa-o feyε,
“Ehεεεη, Bo-eleŋ-o-kyøŋ-ɔkemaa-Bware!
Fø asεŋ kigyi bu asεsε kεpø gyε kasεntin!”

8 Né kaboo nasəpo-o a twiiri mò lee-o wée kyøwε se, né baa sa kyøwε kpa feyε mò agyabren na kipenjpeŋ kywεε asεsε.

9 Né kyøwε kipenjpeŋ a kywεε bamø. Né baa da Wuribware yii, a lεe feyε mò e gye né o de asεŋ mø se keyaalen. Amaa bø moŋ kiŋni lεe bamø ɛbøyε-rø, na bø kyørø Wuribware a kεdabe-o.

10 Né kaboo nuusepo-o a twiiri mò lee-o wée mpasε wuye a kawuregya-o se. Né kibugyii a da

mò sweere-ɔ se, nè asesɛ a duŋwi bamò nnɔ bɔ lee aneŋ nè a bɔ bamò gya-ɔ se.

11 Nè baa da Wuribware nè ɔ bɔ soso-ɔ yii bɔ lee bamò elɔ na aneŋ nè bamò nyoworé bɔ bamò gya-ɔ se. Amaa bɔ moŋ kiŋŋi lèe bamò ɛkpa bɔye nè bɔ gya se-ɔ se.

12 Nè kabɔɔ siyesepo-ɔ a twiiri mò lee-o wee Yufraatis boŋ-ɔ se. Nè boŋ-ɔ pɛɛɛ a wɔre-rɔ fɔnfɔnfɔŋ, na awure nè ba lèe kyɔwè leekpa a kebegya-ɔ nya nya kpa bɔrɔ-rɔ kyɔŋ.

13 Nè mo a ḥu ibrisi esa ko nè i du feyε aprem-ɔ, ne emo ɔkemaa a lee danyam-ɔ kanɔ-rɔ na mpase wuye-o kanɔ-rɔ, na ɔko nè ɔ ba ayeba feyε ɔ gyε Wuribware a akyamee-ɔ ɔko nee-ɔ kanɔ-rɔ.

14 Aneŋ a ibrisi mo moŋ bɔ daŋ pɛɛɛ, amaa ee taare a e waa atɔ nè a kpeŋ eyεε, nè a sa a kufu nya asesɛ-ɔ. Nè ibrisi amo e kaa e yɔ kaye-rɔ awure-o pɛɛɛ ase, na e kpɔwè bamò bɔ gyanjɛ a bɔ waa siraa gywii kake dabɛ nè bamò aa Bo-elen-ɔ-kyoŋ-ɔkemaa-Bware e kɔ kɛnaa-ɔ.

15 Nè mo a nu bore ko a tɔwε feyε, “Mon' laato a mon' nu! Mo i fu-ro a m ba feyε oyu-o! ɔkemaa nè ɔ kra idi a ɔ kyɛna kɛɛ mò atɔ buŋse se, na ɔ ma nya narɛ kɛtɛbɔŋburon na ipeere nya mò lamaŋ-nɔ-ɔ e nya nyure.”

16 Nè ibrisi amo a kpɔwè awure-o bɔ gyanjɛ tɔŋ ko nè Heebrii seŋsa-rɔ ba tɛɛ ε Aamagadɔŋ-ɔ.

17 Nè kabɔɔ sunoosepo-ɔ a twiiri mò lee-o bɔ kyoŋwe awore-rɔ. Nè bore a su keŋkeŋ lèe kuwurgeya nè ke yere Wuribware sunkpa-ɔ feyε, “Keto a lowe!”

18 Nè elæelæ a gyi mɛlɛɛ mɛlɛɛ mɛlɛɛ, nè bware a su-ro gburi gburi, nè sweere a lɛŋkpaŋ kpuŋ

kpuṇ kpuṇ. Lēe saṇ nē Wuribware a tweē sēsē-ō, sweērē kēlēnkpaṇ kō moṇ tēe lēnkpaṇ na kō kyō anēj a sweērē kēlēnkpaṇ-ō.

¹⁹ Nē maṇ dabe nē ba tēe mō ε Babilōṇ-ō a ke-ro ntūṇ nsa, nē kaye-rō a emāṇ-ō pēee a nyēra. Wuribware a nyinjji Babilōṇ na mō ḥkpa bōyē nē oo gya sē-ō sē, nē oo sa nē oo nuu nta preeprees nē n̄ yērē bō sa mō, Wuribware, kadunjfwii-o.

²⁰ Nē ikwii pēee yii, nē abēē pēee a ḥaa.

²¹ Nē anyiŋkpenkyukuriigy i dabe dabe kō ne amo dwii kyō aforē dabe dabe-ō a lēe sōsō bō lēe da asēsē sē. Nē baa da Wuribware yii, a lēe feyē anyiŋkpenkyukuriigy i a ba bweētō, nē aa waa bamō kufu.

17

Opurimakyēē dabe kō-ō

¹ Nē Wuribware mbōo nsunoo nē bō de nkyānsegyii-o-ro ɔkō a ba mo ase bō tōwē feyē, “Ba, na n̄ kaapo fo anēj nē ba gyiiri opurimakyēē dabe-ō kesebō-ō. Opurimakyēē-ō yērē bō sa maṇ dabe kō nē baa pwēe bō mēraa eboṇ bweētō-ō.”

² Mō e gyē mō nē mō aa kayē mō-rō a awure-o maa sē ba waa kakyēekpa-ō. Kayē mō-rō a asēsē-ō e kpa mō bweētō, nē bō maa taare a bō kine mō, feyē anēj dēe nē ḥtabwēepō maa taare a o kine nta kunuu-o.”

³ Nē Wuribware a kufwiijē timaa-o a yweē mo se, nē Wuribware kabōo-ō a sorō mo yaa kimukee-ro, mfeñ nē mo a ḥu ɔkyēē kō te kabō pipee kō nē baa kyōrē anyare bōyē nē a saare Wuribware-ō bō dōnjō mō sē-ō sē. Kabō amo de aju asunoo na akyōrē kudu.

4 Né ɔkyee-ɔ buŋ atɔ pipee na atanne pipee mpini na agyito tɔrɛsɛsɛ. Né akukye-ro ntangyii damenjaŋsɛ tɔrɛsɛsɛ maa mò atɔ buŋsɛ pɛɛsɛ sɛ. Né o de atanne pipee kɔtɔrenkyu mò kɛsareɛ-ɔ. Atɔ bɔyɛ kɛmaa te-ro, né a yere bɔ sa kanyarekpa né oo waa-ɔ.

5 Né baa kyoreɛ kenyare ko ne ɔkɔ moŋ nyi kɛmo kaase-ɔ bɔ dɔŋŋɔ mò kasɛkpɛɛnɔ sɛ, feyɛ, “Babilɔŋ manj dabe-ɔ, apurimakyɛɛ na kayɛ mɔ-rɔ a atɔ né a de iyisi-o pɛɛsɛ bamɔ nyi.”

6 Né mo a ɲu feyɛ ɔkyee amo a nuu nta bwɛe. Nta né oo nuu-o gye Wuribware aseɛsɛ né baa mɔ bɔ lee aneŋ né bɔ moŋ kine kɛgya Yeesuu si-o si a mbogya-ɔ. Mo a ɲu mò-ɔ, né eyee a kpeŋ mo bwɛetɔ.

7 Né Wuribware kabɔɔ-ɔ a bise mo feyɛ, “Emene sɛ né eyee a kpeŋ fo?” Né o yɛ, “Mo e tɔwɛ ɔkyee-ɔ na kabɔ né o sɔ ɔkyee-ɔ, kabɔ né o de anju asunoo na akyɔre kudu-o, akwɛerɔsɛn a n gywii fo.

8 Kabɔ amo né fo kee mbeyɔmɔ-ɔ, nsanɔ-ɔ baa ɲu kamɔ, né mbeyɔmɔ feraa kaa wu, amaa ka lee kemanṭaŋ loorisɛ-ɔ-rɔ, na a maa kyee ba mɔ kamɔ. Aseɛsɛ né bɔ te kayɛ mɔ-rɔ, né Wuribware moŋ kyoreɛ bamɔ anyare bɔ waa aseɛsɛ né bɔ de ɲkpa na kukyure né a moŋ de kɛɛ-ɔ wɔrɛ-ɔ-rɔ hareɛ pwɛɛ né oo dɛɛ twɛɛ kaye-ɔ, bamɔ ya ɲu kabɔ na ka lee kemanṭaŋ-ɔ-rɔ, eyee e kpeŋ bamɔ pɛɛsɛ. A lee feyɛ kabɔ-ɔ dɛɛ ka bɔ-rɔ, né mbeyɔmɔ feraa kaa wu, amaa ka bee ka ba ɲkpa-rɔ.

9 Fo i nyi aseŋ, fo i nu atɔ mɔ kaase. Anju asunoo-o yere bɔ sa abee asunoo né ɔkyee-ɔ te si-o nɛe. Né anju asunoo-o bee a yere bɔ sa awure asunoo-o.

10 Awure asunoo-o-ro anuu a kpuri, né ɔkoŋkɔ

sanj o gyi kuwure, nē əko nē ɔɔ sanj-ɔ moŋ tεε ba. Mò ya ba, o gyi kuwure kafonjfwéé née.

¹¹ Nē kabø ne ka dεε ka bo-rø, nē mbeyømø feraa kaa wu-o, yere bo sa owure buruwasepo-ɔ. Nē o gya asunoosepo-ɔ se, nē ketø ya waa kafwéé, o wu kpuri.

¹² Akyøre kudu nē fo a ɳu-o yere bo sa awure kudu nē bo moŋ tεε lee gyi kuwure-o, amaa bo sanj ba sa bamø keyaaleŋ feyε bo gyi kuwure kabø amo ase døŋhwéé kɔŋkø.

¹³ Awure kudu mo pεε de mfεerø kɔŋkø née. Bamø keyaaleŋ nē baa nya-ɔ pεε, ba taa a bo bo sa kabø-ɔ née.

¹⁴ Nē bamø aa kasannegyii-o e kɔ kенaa. Amaa kasannegyii-o na aseše nē ɔɔ tee, nē oo lee bamø, nē bo gya mò se kaseñtinj-o e kɔ a bo gyi bamø se. A lee feyε kasannegyii-o e gyε anyanþe-rø nyanyþe na awure-ro owure.”

¹⁵ Ne Wuribware kabø-ɔ a bεe tøwø gywii mo feyε, “Ebon nē fo a ɳu, nē opurimakyee-ɔ te emø kεε-ɔ yere bo sa aseše bweetø nē baa lee kasuro kemaa-rø na kadø kemaa se, nē ba sa esenjsa kemaa-ɔ.

¹⁶ Akyøre kudu nē fo a ɳu-o na kabø-ɔ i kisi opurimakyee-ɔ. Ba buŋji mò ketø kemaa nē o de-o, na bo yøwø mò ketebøŋburøn bo nare, na bo wø mò, na ɳkee bo kywεε mò toŋ kemaa nē aa sanj-ɔ deekpa-rø.

¹⁷ A lee feyε Wuribware a sa nē baa tii abεε se, na bo waa kemø nē o kpa-ɔ, na bo taa bamø keyaaleŋ-ɔ sa kabø-ɔ, na o bo gyi kuwure bo fo sanj nē aseŋ nē Wuribware a tøwø-ɔ a waa kaseñtinj-o.

18 Opurimakyee nē fo a ḥu-o yere bo sa maŋ dabē nē mō owure i gyi kaye mo-rō awure awure pεεε mo se kuwure-o nēe.”*

18

Aneŋ ne Babiloŋ maŋ a kpuri-o

1 Amo-o kamεε-ɔ, nē mo a bεe ḥu Wuribware kabɔɔ kɔ, na oo lεe soso ɔ ba. O de keyaaleŋ bweetɔ kεtɔ kemaa se. Nē aneŋ nē ɔ tɔrε se bweetɔ bweetɔ-ɔ se-ɔ, oo sa nē sweere se pεεε a laŋŋe-rō.

2 Nē oo faa-rō keŋkeŋ feyε,

“Oo kpuri. Babiloŋ maŋ dabē a kpuri ooo.

Mbeyɔmɔ feraa, oo kii ketaakpanj ne ibrisi na ntimali naa-rɔ-ɔ,
mfeŋ nē mbogyii nē ba kisi bamɔ kowɔ-ɔ bo.*

3 A lεe feye kaye-rō ndε se awuye pεεε
a nuu opurimakyee a nta-ɔ.

Mō nta amo a sa nē kaye-rō awure pεεε
a kpa mō bweetɔ.

Nē bamɔ aa mō a di,
nē baa waa kakyekpa.

Nē mō tɔkpa nē ɔ moŋ de kεε-ɔ
a sa nē kaye-rō ayawogiyipo a nya bamɔ eyee.”

4 Nē mo a bεe nu bɔrε kɔ a lεe soso feyε,

“Mo asεε eee, mon' lεe ba ooo, mon' lεe mō asε ba,
na monε ma nya waa mō ɛbɔye-ɔ eko.”*

Monε e mon' lεe mō asε, kεsebɔgyiiri
nē Wuribware e sa mō-ɔ e kyanjaa monε eee.

* **17:18** Daniyel 7.19-25. * **18:2** Isaya 13.21-22; Yεremεya 50.39.

* **18:4** Isaya 52.11.

5 A lee feyε mò eboyε da e dəη abee se,
feyε lee mfee ya bo fo sosɔ-o.

Ne Wuribware bee o nyinji mò ekpa boyε
ne o gya se-o se.

6 Mon' waa mò feyε anen ne o waa mone-o dee.
Mon' waa iluwi enyɔ bo teere anen ne o waa
mone-o.

Mon' taa nta ne n du preepree
iluwi enyɔ n kyoη mmo
ne o sa mone ne mone a nuu-o.
Mon' sa mò na o nuu.

7 Mon' sa a o nu ase ne a kyɔ kedabe
feyε anen ne o dee bu mò eyee kedabe-o.
Na mon' waa mò borokɔne ne o ta feyε
kone ne o dee gyi-o.

A lee feyε o təwε gywii mò eyee san amo feyε,
'Mon' kee mo mfee, mo, wurekyee.'

Ma kii kpenleye, na n su kale daa.
Mo bore-ro maa dujwi mo kake ko se daa.'

8 Amose-o kake konko ne ase ne to mò.
Asesε bweeto i wu, na bamo ne ba san-o su
kale,
na akon mo bamo, na deekpa kywee mò elon,
a lee feyε Nyanpe Wuribware
oseengyipo-o de ele ne bweeto."

9 Awure ne bamo aa mò a di, ne baa waa
kakyekpa, ne baa gyi mò kone-o ya nu deekpa ne
o kywee mò man-o eboree, ba su a bo sa mò.

10 Ba yere kefo kefo, a lee feyε bo maa kpa a bo
gyi aworefɔo-ako. Na bo təwε feyε,

"Daanekena! Daanekena!
Babilon man dabε mumwii mo,

dəŋhwereɛ kɔŋkɔ-rɔ kpeŋ nɛ fo a kpuri!"

11 Na sweere se a ayawogyipo-o mɔ su mɔ kale, a lɛe feyε ɔko moŋ lεe ɔ bo maŋ amo-rɔ, na ɔ sɔɔ bamɔ atɔ.

12 ɔko moŋ lεe ɔ bo-rɔ nɛ ɔ sɔɔ bamɔ atanne pipee na afufuri na abu yawo leŋse na akukye-ro atanjiyi damenajse na kye furi ɻkpaj na awaagya nɛ a du feyε lɔŋkɔnkyuronkyu-o, na amo nɛ aa pee kpεyε kpεyε kpεyε-o, na atɔ damenajse yawo leŋse nɛ baa ba ayii kɔ na kayowaa na agyeretɔ na kɔnnɛ ebere na aforɛ fufuri gyorigyorise bo waa-o.

13 Na ɛfonɔ na nyonku na kakyanne na ndwii na kɔraa ɛwɔresɛ ɛwɔresɛ na nta na mfɔ na mpu na yaabrraa na enaate na ɛsanne na ɻkpajna na itireelaa na anya pεee i sii, na a ma nya asɔɔpo.

14 Ayawogyipo ɛ tɔwɛ a bo gywii mɔ feyε,

"Atɔ timaa nɛ fo e kpa-o pεee a fo fo se.

Fo kapotεe na atɔ damenajse pεee a fo fo se.

Fo maa lεe ɳu amo, daa."

15 Ayawogyipo nɛ baa g yi yawo maŋ amo-rɔ nya atannej bweetɔ-o ɛ yere kefɔ kefɔ, a lɛe feyε kufu de bamɔ feyε ba g yi mɔ awɔrefɔ-o akɔ. Na bo su kale.

16 Na bo tɔwɛ feyε,

"Daanekena! Daanekena!

Kee anej ne asej a to maŋ dabe amo-o!

Fo nɛ fo asesɛ a deɛ buŋ kye furi

na awaagya nɛ a du feyε lɔŋkɔnkyuronkyu-o,

na amo nɛ aa pee kpεyε kpεyε kpεyε-o,

nɛ baa ba atannej pipee na abu damenajse yawo leŋse

na akukye-ro atan̄gyi damenajse bo buŋ
bamō eyee se-o.

17 Nē dəŋhwereę konyko-rō kpeŋ
fō kapotee dabē mō a fō fo se pεεε!"

Na ntεεε pεεε nē bamō kusuj e gyε feyε bo sōrō
ayawogiyipo etəsorō ekoreę-rō lēe maŋ kō se yaa
ɔko se-o yere kefo kefō.

18 Bamō ya nju ebərree a lēe deekpa nē o kywεε
maŋ-ɔ-rō, na bo tōwε feyε, "Maŋ kō moŋ bo-rō, na
o du feyε anεŋ a maŋ dabē mō."

19 Na bo ba asareę bo gya aŋu, na bo tōwε feyε,
"Daanekena! Daanekena!
Kee anεŋ ne aseŋ dabē a to manj dabē mō-ɔ.
Mō kapotee nē ka kyō kēbanjse-o se,
bamō nē bo naa bo de ekoreę
ba ba ba fe atɔ-ɔ a kii atɔ awuye!
Nē dəŋhwereę konyko-rō kpeŋ
mō kapotee-o pεεε a fō mō se!"

20 Nē mo a nu bōrē kō a tōwε feyε,
"Mon' sa a moŋe akatō gyi
bo lēe anεŋ ne baa kpuri mō-ɔ se.
Moŋe ne moŋe bo soso-ɔ, Wuribware a mbəɔ-ɔ
na mō asesε-ɔ na Ÿeesuu a ayaa-rō ayerepo-ɔ
na Wuribware a akyaameε-ɔ,
ŋ yε εεε, mon' sa a moŋe akatō gyi,
a lēe feyε kētō nē maŋ amo asešε a waa moŋe-ɔ se,
nē Wuribware a gyiiri bamō kesebō."

21 Né Wuribware kaboo dabé kó a yasé kibu kó
né kemo kédabé ta feyé kébwéé dabé dabé-o, né oo
tweé waa ɔpoo-ró tukum tawé feyé,

“Mon' kée ané ná ba tweé Babilón,
manj dabé amo, a bo bo kyonjwe-o,
na bo ma lée nju mó pées-e-o.

22 Bamó ná ba da ikwaŋgyi-o
na bamó ná ba fore mbere-o mó
moŋ lée bo bo mfén,
hareé ba waa ilinj.

Alopo na aseripo na apwéepo na abwayepo
na ató aléŋŋápo moŋ lée bo bo mfén,
hareé ba waa kusunj.

Bo maa lée kwéé abwaye mfén.

23 Bo maa lée kyanjé fetiri mfén.
Bo maa lée taa kókofá kó mfén.

Fó ayawogyipo-o moŋ lée bo gyé
asése dabé kayé mó-ró.

Fó maa lée nya a fó ba asiben na ayeba na
kanorékóné
bo penna kayé-ró asése pées-e.

24 Kéto sé ná Wuribware a gyiiri fó késébó-o
é gyé feyé fó é gyé ná fó a baa mó akyáaméé
na mó asése ná bo bo kayé mó-ró-o pées-e lowi.”

19

1 Amo-o kaméé-o, ná mó a nu elawó dabé kó feyé
lamanj kó a fée-ró lée soso tawé feyé,

“Mon' sa a ané kyorá Wuribware.
Mó é gyé ané ɔmörəwépo.
Wuraa na keyaalen gyé mó lee,

² a leē feyε o gyi asεsε aseŋ kpa sε.
 Opurimakyε̄ dabē amo a ba mò kanyarekpa
 bō waa kayε̄-rɔ a asεsε-ɔ iyisi-o si-o,
 nē Wuribwarē a gyi mò aseŋ bu kεpɔ̄.
 Mò a mɔ̄ Wuribwarē ayaafɔ̄rε na mbre-o si-o,
 Wuribwarē a ba doŋdaa bō gyiiri mò kεsεbɔ̄
 bō teere.”

³ Nε̄ baa bε̄ fεε-rɔ tɔwε̄ feyε,

“Mɔ̄n' kyɔ̄rɔ Wuribwarē.
 Ebɔ̄ɔrε̄ nē eē leē deekpa
 nē o kywε̄ maŋ dabε̄ amo-ɔ-rɔ-ɔ
 ē yɔ̄ sɔsɔ̄, na ē maa yɔwε̄ pεεε.”

⁴ Nε̄ abrε̄sε adunyɔ na ana-ɔ na mbø nna-ɔ a kpuni
 aŋjurii suŋ Wuribwarē nē o te kuwuregya-ɔ se-ɔ.
 Nε̄ bō yε,

“A bware. Mɔ̄n' sa a anε̄ kyɔ̄rɔ Wuribwarē.”

Kasanneygyii a kɔkofɔ̄-ɔ-rɔ

⁵ Nē borē kɔ̄ a leē ɔkō nē o yerē kuwuregya-ɔ
 ase-ɔ asē tɔwε̄ feyε,

“Nyε, Wuribwarē ayaafɔ̄rε na mbre eee,
 monē nē monē i bu mò-ɔ,
 abrε̄sε na ŋyaagyi pεεε,
 mɔ̄n' ba bō kyɔ̄rɔ anε̄ nyanjε̄.”

⁶ Nε̄ mō a nu ɛlawø̄ kɔ̄ feyε lamanj lee-o, nē ē
 kɔŋ i du feyε awuriwuri a kyaarē wuuu-o, na feyε
 bwarē a su-ro gburi gburi gburi-o. Nε̄ mō a nu
 bamø̄ a fεε-rɔ tɔwε̄ feyε,

“Mon' sa a ané kyoro Wuribware,
Bø-eleñ-ɔ-kyoñ-ɔkemaa-Bware,
a leeé feyε ané nyanjpø e gyε owure.

⁷ Mon' sa a a waa ané køne, na ané akato gyi.
Mon' sa a ané kyoro mø kedabø-ɔ.

A leeé feyε kasannegyii a kokofø-ɔ sanj a foo,
né mø økofø-ɔ a kyø waa siraa.

⁸ Né baa sa økofø-ɔ kyefuri kaareé damenanjsø

né o fwiiri parepare-ɔ feyε o buŋ.”*

(Kyefuri kaareé amoo yerø boo sa itimaa na
kedamenanjsø neo Wuribwareo asese a waa-o.)

⁹ Neo Wuribwareo kabøɔ-ɔ a tøwø gywii mø feyε,
“Kyoree amoo. Bamø né ba tøe bamø kasannegyii
a kokofø-ɔ-rø-ɔ e nya nyure.” Neo kabøɔ-ɔ a tøwø boo
tii si feyε, “Wuribwareo a aseñkparegyi kaseñtiñ-o
neeo.”

¹⁰ Neo mø a kpuni ajurii a n sunmø. Amaa neo
tøwø gywii mø feyε, “Oo daabii, foo ma waa aseñ!
Ngbaa n gyε Wuribwareo a ayaaføre-ɔ økø né feyε
fo-ɔ na fobøekø-ana né ba tøwø Yeesuu aseñ timaa,
né boo maa kinjni kamεε-ɔ dεε né. Wuribwareo neo fo
sunu. A leeé feyε Wuribwareo a kufwiilø timaa-o ya
lee Wuribwareo aseñ boo kaapoo mø akyaamεε-ɔ, né
øbørø Yeesuu si o lee aseñ amoo a øbo kaapoo mø aa
fobøekø-ana-o.”

Kpaña fufuri a ødeøpo-ɔ aseñ

¹¹ Neo mø a lu soso a buñji-ro, neo kpaña fufuri
neo ba tøe mø ødeøpo feyε ‘Kaseñtiñ-wuye’ na ‘Økø
neo kufu moñ de mø feyε øtøwø kaseñtiñ-o’ boo
mføñ. Mø i gyi asese aseñ, o gyi amoo neεε, né ø

* ^{19:8} Isaya 54.5-7; Hoseya 2.19.

maa gyi aseŋ kækpa sɛ. Nɛ ɔ naa kɛnaa-rɔ o gyiiri abɔyewaaapɔ kɛsɛbɔ.

12 Mò akatɔ du nɛɛ feyε agyabrenj-o. Nɛ o buŋ awurepa bwɛetɔ. Baa kyɔrɛɛ kɛŋasenyare kɔ nɛ ɔkɔ moŋ nyi kɛmɔ kaase-ɔ bɔ dəŋŋɔ mò sɛ, amo mò fɔŋfɔŋ ɛ gyɛ nɛ o nyi kɛmɔ kaase.

13 Nɛ mbogya a miiri mò waagya nɛ o buŋ-o si pɛɛɛ. Ba tɛɛ mò feyε Abwareṣen.

14 Nɛ Wuribware a mbɔɔ anaapo-ɔ pɛɛɛ buŋ buŋ kyefuri ekaare timaa pareparepare, nɛ baa dee ɛkpaŋa fufuri bɔgya mò sɛ.

15 Nɛ kepaŋ yayase kɔ kuŋu ase te mò kanɔ-rɔ. Kepaŋ amo nɛ ɔ ba a ɔ bɔ kɔ gyi ndɛ sɛ awuye pɛɛɛ sɛ. Na ɔ ba mò kuwureyii bɔ bwee bamɔ emaŋ waa kyikpuri kyikpuri kyikpuri.* Na o kyikye Wuribware adɔŋ sɛ mao, feyε aneŋ nɛ aseɛɛ i kyikye bobe agyi si na amo nkyu nya leɛ-ɔ. Aneŋ nɛ ɔ waa na ɔ bɔ kaapo feyε Bo-ɛleŋ-ɔ-kyoŋ-ɔkɛmaa-Bware dunj a fwii bamɔ sɛ bweetɔ.

16 Nɛ baa kyɔrɛɛ kɛŋasenyare kɔ mò waagya-ɔ sɛ na mò gyan sɛ feyε, “Awure-ro-owure-na-anyanŋe-ɔ-nyaŋe.”

17 Nɛ mo a lju Wuribware kabɔɔ kɔ yere kyɔwɛ sɛ, nɛ ɔɔ faa-rɔ kenkeŋ tɔwɛ gywii mbogyi i pɛɛɛ nɛ ba fuwi sɔsɔ-ɔ feyε,

“Mbogyi, mon' bɔ gyanŋe eee.

Mon' gyi ateese nɛ Wuribware a waa sa monɛ-ɔ ooo.

18 Mon' bɔ gyi awure na anaapo abrɛsɛ na ayaaleŋpo

* **19:15** Kiliŋ 2.9.

na erekpaŋa na bamø adøepø na asøsø pøee, agyi na anya na abrøsø na nyaagyi, afuniŋ.”

19 Ne mo a ሥ wuye-o na kaye-rø a awure-o na bamø anaapo-ø a gyaŋjø a bo kø mø ne ba tee mø ε Abwareseŋ-ø na Wuribware a mbøø anaapo-ø.

20 Ne Abwareseŋ-ø na Wuribware a mbøø anaapo-ø a kø kra mpase wuye-o, mø aa mø anaapo-ø. Ne baa bøø kø kra mø ne ø yø ø gyø Wuribware a akyaamee-ø øko-ø, amaa ø gyø øyebapo nøø. Øyebapo mø ya yøø mpase wuye-o ayaa-rø waa akpøŋyeetø bo pøenna bamø ne baa kyaŋ kabø amo a kakyanøø-ø bo døŋjø bamø nsækpeenø se-ø, ne baa suŋ køtø serise ne kaa leø mø-ø. Ne baa kra mpase wuye-o na øyebapo kyaamee-ø, ne baa twøø waa kødøkpeetekii ne kø ø kywøø na kafirewuta tii si-o-ro.

21 Køpanj ne kemø kuŋu ase te mø ne ø dee kpaŋa-ø se-ø kanø-rø-ø, ne ø bo møø mpase wuye a asoogyaa awuye-o. Ne mbøgyii-o pøee a bo gyi bamø afuniŋ-o kpøne.

20

Anøj ne Kristoo na bokø i gyi kuwure nsu kakpøŋ-ø

1 Ne mo a ሥ Wuribware kabøø kø a leø soso ø ba, ne ø de kemantø loorisø a saføwa-ø na agbarabi dabe dabe.

2 Ne ø kra dankyam ne ø du feyø kowø, ne ø pøenna søsø leø haree dødaa-ø, ne mø kenyare e gyø Øbønsam høøø Søtanø-ø, ne ø ba agbarabi-o bo ሥure mø,

3 nē oo twēē mō bo waa kēmaṇtaŋ loorisē-ɔ-rō, nē oo tii kēmo, nē oo twēē-rō. Mfēj nē Ḍbōnsam i di nsu kakpēŋ. Ḫ maa lēe pēnna kāyē-rō asešē, amo nsu kakpēŋ-ɔ a gyē kēe. Nsu kakpēŋ-ɔ ya kyoŋ, a tiri fēyē bo yōwē mō a o nare saŋ kafwēē ko.

4 Nē mo a ḥu ḥwuregya na bamō ne bo te mmo se-ɔ. Nē baa sa bamō eļeŋ fēyē bo gyi asešē aseŋ, na bo bu kēpō bēee kēbēŋ. Nē mo a ḥu bamō ne baa kperi Yeesuu na abwareseŋ-ɔ kōtōwē se tuwi bamō aŋu-o. Bamō e gyē nē baa kine kusuj mpasē wuye-o na kētō serisē nē kaa lēe mō-ɔ, nē baa bēe kine kēkyāṇjē mō kākyāṇē bamō nsekpēenō bēee agyiseləkwēe-rō sē. Nē baa kyiŋji, nē baa nya ḥkpa, nē bamō aa Yeesuu a gyi kuwure nsu kakpēŋ.

5 Bamō ne baa saŋ, nē baa wu-o moŋ kyiŋji bo fo nsu kakpēŋ-ɔ kamēe. Amo-ɔ e gyē kuwukyīŋji nē ke gyē ḥkpeɛ-ɔ.

6 Bamō ne bo tii kuwukyīŋji nē ke gyē ḥkpeɛ-ɔ se-ɔ e gyē asešē nē Wuribware a lee-o nee, na bo nya ḥyure. Kēsēbāgyiiri nyōsēpo moŋ de bamō sē keyaaleŋ. Bamō e gyē ne ba kii Wuribware na Kristoo ałəŋŋərō, na bamō aa Kristoo gyi kuwure nsu kakpēŋ-ɔ.

Anęŋ nē baa kā gyi Ḍbōnsam se-ɔ

7 Nsu kakpēŋ-ɔ ya kyoŋ-ɔ, ba saŋjē Ḍbōnsam, na o lēe kēmaṇtaŋ loorisē-ɔ-rō.

8 Na o yō kāyē-rō tōŋ kēmaa ya pēnna asešē pēee. Asešē amo anyarē e gyē Gogo na Magogo. Na o ba bamō bo gyanjē, na bo kērē kēnaa. Bo dēŋ bo kyō bweetō fēyē ɔpoo-rō a kēsepu-o.

9 Nē baa saŋjē-rō bōrō swēere sē, nē baa mu-ruwaa Wuribware asešē kadaŋ, maŋ nē o kpa mō

aseŋ bweetɔ-ɔ. Amaa dækpa a lę soso bo kywεε bamɔ pεεε mɔɔ.

10 Né Ḍbɔnsam nε ɔɔ pεnna bamɔ-ɔ mɔ, baa tweε mò bo waa kedeekpεεtekii na kafirewuta-o-ro mfεŋ nε baa dεε tweε mpasε wuye-o na ɔyεbapo kyaamεε-ɔ waa-rɔ-ɔ. Na ɳkee bo di dækpa-ɔ-rɔ mfεŋ gyi aworefɔɔ mpasε na kanye nsu pεεε.

Kaseŋgyi nε ka gyε lalalowε-ɔ

11 Né mɔ a ɳu kuwuregya dabe fufuri parepareparε kɔ na mò nε o te kεmɔ sε-ɔ. Mò a te mfεŋ-ɔ, nε sweere na soso a ɳaa. Ḍkɔ moŋ lεε ɳu amo, daa.

12 Né mɔ a ɳu bamɔ nε baa wu-o abrεsε na ɳyaagy, na bo yεrε kuwuregya-ɔ akato-rɔ. Né Wuribware a mbɔɔ-ɔ boko a buŋji ewore-rɔ. Né baa bεε buŋji wɔrε kɔ-rɔ, mfεŋ nε baa kyoreε bamɔ nε bo de ɳkpa na kukyure nε a moŋ de kεε-ɔ anyare-ɔ. Baa gyi bamɔ nε baa wu-o aseŋ anεŋ nε ɔkemaa mɔ a kyena kayε mɔ-rɔ bɔrɔ-ɔ, feyε anεŋ nε baa kyoreε waa ewore-ɔ-rɔ-ɔ.*

13 Né alowipo pεεε a kyiŋji lę lowi-ro, haree bamɔ nε baa wu sweere sε ooo, nkyu-ro ooo. Baa lę akyεŋjanpo-rɔ ba bo yεrε sεŋgyikpa-ɔ. Né baa ba kεtɔ nε ɔkemaa a waa saŋ nε ɔɔ kyena sweere mɔ sε-ɔ bo gyi mò aseŋ.

14 Né baa tweε lowi na akyεŋjanpo-rɔ bo waa kedeekpεεtekii-o-ro. Dækpa mɔ-rɔ ɛ gyε kεsεbɔg yiiri nyɔsεpɔ-ɔ.

15 Né baa tweε ɔkemaa mɔ nε mò kεnyare moŋ bo ɳkpa na kukyure nε a moŋ de kεε-ɔ wɔrε-ɔ-rɔ bo waa kedeekpεεtekii-o-ro.

* **20:12** Daniyεl 12.1.

21

Soso popwee na sweere popwee

¹ Νε μο η να soso popwεε na sweere popwεε. Soso gyenjkreesε-ο na sweere gyenjkreesε-ο a kyο ηaa, ne ɔpoo moŋ lee ɔ bo-rɔ.*

2 Né mo a nju Wuribware a manj né ba tée
ε Yerōsalēm Popwεε-ɔ, na oo lee Wuribware ase
soso, na o ba kaase. Né o bo danj feyε økofø a gyi
kibre sanj né o kpa a o yø mò kuri aye-ɔ.

³ Né mó a nu ḥkó a yére kuwuregya-ó ase faa-ró
keñken tówe feyé,

“Mbeyɔmɔ, aseɛɛ aye na Wuribware aye a kii
kokonko.*

Mò aa bámó e kyéna abee ase, na bo kii mó asese.

Bamo aa Wuribware fəŋfəŋ e kyena,
na o kii bamo nyanpe.*

⁴ С крεε bamо akyukyu рεεε.

Na lowi na kaborérəduŋwi na kayeegya gye
kɛɛ.

a lee feyε atɔ dedaa-ɔ pεεε a kyon a yii.”*

5 Ne mò ne o te kuwuregya-ó se-ó yé,

“Mbeyəmə mo e waa ketə kemaan mə keporwəe.”

Né oo tawé gywii mo feyε, “Kyoreε asen mo né fo a nu-o bo beya, a lee feyε mo asen peεε gye kasenqin,

* **21:1** Isaya 65.17. * **21:3** Sakariya 2.11. * **21:3** Kelee Igypitii
6.7; Koləŋŋo mbraa 26.12; Yeremeya 32.38; Sakariya 8.8. * **21:4**
Isaya 24.8; 65.19.

ne የકેમાા એ તારે એ તા મો એયે બો દેંજો અમો સે.”

6 ને ઓ બેન્ને તોવે ગ્યાની મો ફેયે, “આ વાા! મો એ ગ્યે ને મો એ વાા કેતો કેમાા, ને મ બેન્ને મો એ સા એ કેતો કેમાા ગ્યે કેએ. કેતો કેમાા કેલેક્કાસે-ઓ ના મ બો-રો, ને કેતો કેમાા યા ગ્યે કેએ, મ બો-રો.* ઋકેમાા ને બુરુફો દે મો-ઓ, મો એ સા મો ન્ક્યુ, ના એ મા કા સ્યે. ન્ક્યુ અમો દુ નેને ફેયે કિતિરિબુ ને કે એ સા ન્ક્યુ ને મ માા લોવે-ઓ. અનેણ એ ન્ક્યુ મો એ ગ્યે ને ન સા ન્ક્પા ના કુક્યુરે ને એ મોન્ન દે કેએ-ઓ.

7 ઋકેમાા ને એ કો ઊંસામ એ ગ્યિ સિ-ઓ એ ગ્યે ને એ ન્યા અનેણ એ ન્યુરે-ઓ. ના એ ટેન્ને મો, વુરિબ્વારે, એ મો ન્યાંખે, ના મો-ઓ ન ટેન્ને મો એ મો ગ્યિ.

8 અમાા બામો ને બો માા ન્યા અનેણ એ ન્યુરે-ઓ એ ગ્યે બામો ને કુફુ દે બામો ફેયે બો કી ક્રિસ્ટો અચ્ચુયે-ઓ, ના અડિબુરો, ના બામો ને બામો ન્ક્પોનો-રો દે ઇયિસી-ઓ, ના બામો ને બા માા અસેસે-ઓ, ના બામો ને બા વાા કાક્યેક્પા ના કાન્યારેક્પા-ઓ, ના બામો ને બો દે અસિબેન્નો, ના અક્પે, ના બામો ને બા સું ઇકિસી-ઓ, ના અયેબાપો રેએએ. બા ત્વેન્ને મફાનેએ એ અસેસે-ઓ એ બો બો વાા કેડેન્ક્પેન્ટેકી ના કાફિર્વુતા-ઓ-રો. અમો-ઓ એ ગ્યે કેસેબોગ્યિન્ની ન્યેસેપો-ઓ.”

9 ને વુરિબ્વારે એ મબો ન્સનુંનો ને બો દે ન્ક્યાંસેગ્યી ના અસેણ અસનું લાલાલોવે-ઓ-રો-ઓ એકો એ બા મો અસે બો તોવે ફેયે, “બા એ ન્ય કાપો ફો કાસાન્નેગ્યી એ એકોફો-ઓ.”

10 ને વુરિબ્વારે એ કુફ્વિન્ને-ઓ એ ય્વેન્ન મો સે, ને વુરિબ્વારે કાબો અમો એ સોરો મો યા કેબેન્ને સોસ્વેન્ન કો કાત્વેન્નો. ને ઓ બા યેરોસાલેમ, વુરિબ્વારે એ માન ને ઓ લેન્ન સોસો વુરિબ્વારે અસે એ બા-ઓ, બો કાપો મો.

* **21:6** Isaya 44.6.

11 Né Wuribware kelañjeró e sa né mañ-ó e toře se. Mañ amo e toře se nee feyé kibu yawo lę̄nsé ko né ba tē̄ e gyaasipaa né ku di kipipee-o, né ke e toře se feyé diki-o.

12 Mañ-ó de kideňbee dabe bō muruwaa mō. Né baa lee abunogyi kudu anyo. Né Wuribware kaboo yere abunogyi-o kékemaa ase o deere se. Né baa kyoree Isireelii awuye a nsuro kudu ḥnyo-ó anyare bō də̄njo abunogyi-o si. A kaapo nee feyé kasuro kemaa de kibunogyi koŋko.

13 Kebegya kemaa de abunogyi asa. Asa bō kyowé leekpa a keri-o, né asa bō soso-rō a keri-o, né asa bō kaase-rō a keri-o, né asa bō kyowé twækpa a keri-o.

14 Mañ amo a kideňbee-o afore kudu anyo né baa ba bō pwee. Né baa kyoree kasannegyi a ayaa-rō ayerepo kudu anyo-ó anyare bō də̄njo də̄njo se.

15 Wuribware kaboo né oo sa seŋsa mo ase-ó de atanne pipee kayii kare-atō ko, na o ba bō kare mañ amo na kideňbee-o na abunogyi-o.

16 Mañ-ó a bə̄j, né mō eswee na ḥkpaŋje ta nee. Né kaboo-ó a taa mō kayii-o bō kare anej ne mañ-ó ta-ó. Mō a bō kare-ó, oo ḥu feyé mañ-ó eswee gyé sese eswee kakpeŋke na ḥkpēj alafa anyo (1,200,000).^{*} Anej dēe né mañ-ó ḥkpāŋje na mō kife-ro ta.

17 Wuribware kaboo-ó a bēe ba mō kayii-o bō kare kideňbee-o, kemō sēe ta baarəkuŋkuṇ ya bō fo asareegyi nnō anej iluwi kēlafa na aduna na ena (144).^{*} Sweere sē a sese a kékare né kaboo-ó a bō

* **21:16** ayaa ḥkpēŋke nsunoo na ḥkpēj alafa anyo (7,200,000).

* **21:17** ayaa alafa anyo na kudu asiye (216).

kare. N gye soso lee.

18 Kefore ko n̄ ba tee ε gyaasipaa n̄ ku du kipipee-o, n̄ baa bo pwεε kidenbee-o, n̄ baa ba atanne pipee n̄ a torε se-ɔ bo pwεε maŋ-ɔ fɔŋfɔŋ.

19 Maŋ amo a adenbee a epore-ɔ n̄ baa ba aforε yawo lense eworesε eworesε bo pwεε. Pore gyenkpεesε-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε gyaasipaa n̄ ku du kipipee-o bo pwεε. Pore nyɔsepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε safiro n̄ ku du buruu-o bo pwεε. Pore sasepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε kalekidonii n̄ ku du kεbøbwεε-ɔ bo pwεε. Pore nasepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε amaredo n̄ ku du kεbøbwεε-ɔ bo pwεε.

20 Pore nuusepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε saadonis n̄ ku du kipipee kafwεε na kufufuri-o bo pwεε. Pore siyesepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε kaanεleyɔŋ n̄ ku du kipipee gyigyii-o bo pwεε. Pore sunoosepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε krisoliito n̄ ku du feyε kyaase mfɔ-ɔ bo pwεε. Pore buruwasespo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε beril n̄ ku du kεbøbwεε-ɔ bo pwεε. Pore kpanɔɔsepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε topas n̄ ku du feyε kakaduro-o bo pwεε. Pore kudusepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε krisopraso n̄ ku du kεbøbwεε feyε efa-ɔ bo pwεε. Pore kudu kakosepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε gyakinjto n̄ ku du buruu-o bo pwεε. Pore kudu nyɔsepo-ɔ n̄ baa ba kefore ne ba tee ε ametisto n̄ ku du feyε lɔŋkɔnkyuronkyu-o bo pwεε.

21 N̄ abunogyi kudu anyɔ-ɔ kεkεmaa, baa ba akukye-ro ketanjyi dabe damenajse ko bo pwεε. N̄ baa ba atanne pipee n̄ a torε se-ɔ bo waa kabore dabe ne ka da ka bɔrɔ maŋ-ɔ nsena-ɔ.

22 Wuribware suŋkpa moŋ bo man amo-rɔ, a lee feyε Bo-eleŋ-ɔ-kyoŋ-ɔ-kemaa-Bware na kasannegyii-o fəŋfəŋ bo mfəŋ.

23 Nε a moŋ lee a tiri feyε kyowε lee mpase, bεεε kiferi laŋŋe man-ɔ-rɔ kanye, a lee feyε Wuribware fəŋfəŋ e laŋŋe-rɔ mfəŋ, nε kasannegyii-o mo du nee feyε Wuribware fetiri-o.*

24 Mò kelanŋerɔ nε kayε-rɔ asεsε e ba a bo bo narε-rɔ. Na kayε-rɔ awure taa bamø mpotεε baa man amo-rɔ.*

25 Man amo a epone-ɔ deŋ e yere nε. Bo maa tii emo, a lee feyε mfəŋ moŋ de kanye.

26 Kayε-rɔ asεsε e baa bamø mpotεε na atanne man amo-rɔ.

27 Amaa ɔkemaa nε o de iyisi-o maa lwee mò-rɔ. ɔkemaa nε o waa apeeresen-ɔ, na ɔko nε o ba ayeba-ɔ, bee o maa lwee mfəŋ. Amø bamø nε kasannegyii-o a kyoreε bamø anyare waa mò wɔre-ɔ-rɔ feyε bo de nkpa na kukyure nε a moŋ de keε-ɔ dooo e gyε nε ba lwee man-ɔ-rɔ.

22

Anεŋ nε Wuribware a man-ɔ-rɔ du-o

1 Nε Wuribware kabɔɔ-ɔ a kaapo mo boŋ ko nε mò nkyu e sa nkpa na kukyure nε a moŋ de keε-ɔ. Nε n du kreŋkreŋ, nε ŋ ya lee Wuribware na kasannegyii a kuwuregya-ɔ-rɔ m ba.

2 Nε nkyu amo a payε man amo nsena a kabore dabε-ɔ-rɔ n kyoŋ m ba. Ayii nε a swεε agyi, nε a sa nkpa na kukyure nε a moŋ de keε-ɔ yere boŋ-ɔ kebare kemaa se, nε a swεε iluwi kudu enyɔ kasu

* **21:23** Isaya 60.19.

* **21:24** Isaya 60.3.

kemaa. Bo de amo aferaa ba kya alaygi kemaa ne a tɔɔraa nde se a asesε-ɔ.*

³ Wuribware maa lεs sa a asesε kisi kiyii amo agyi kigyi.* Wuribware na kasannegyii-o kuwure bo maŋ amo-rɔ neε. Na mò ayaafɔrε suŋ mò mfεŋ.

⁴ Ba ɻu Wuribware akato-rɔ, ne bo de mò kenyare bamɔ nsekpεenɔ.

⁵ Kanye moŋ lεs ka bo-rɔ. Ifetiri aseŋ moŋ lεs a tiri bamɔ, anεŋ dεs ne kyɔwε kelanjεrɔ moŋ tiri bamɔ, a lee feyε anε nyaŋpε Wuribware e gyε bamɔ kelanjεrɔ. Na Wuribware sa bamɔ kuwure ne ke moŋ de kεε-ɔ.

Yeesuu keba-rɔ aseŋ

⁶ Ne Wuribware kabɔɔ-ɔ a tɔwε gywii mo feyε, “Aseŋ mo gyε kaseŋtiŋ, ne ba taare a bo kɔɔrε amo gyi. Ne anε nyaŋpε Wuribware ne oo lee mò aseŋ bo kaapɔ mò akyamεε ne baa dεs kyεna-ɔ a suŋ mò kabɔɔ feyε o ya kaapɔ mò ayaafɔrε-ɔ ketɔ ne ke e ba a ke bo waa mbεyɔmɔ dεs-ɔ.”

⁷ Ne Yeesuu yε, “Mon' nu mo ase! Mo e ba mbεyɔmɔ dεs. Bamɔ ne ba gya mo abwareseŋ ne a bo wɔrε mɔ-rɔ-ɔ se-ɔ e nya ɻyure!”

⁸ Mo, Yohanee, e gyε ne mo a nu, ne mo a ɻu amo-ɔ pεεε. Ne mo a kpuni aŋjurii kabɔɔ-ɔ ayaa-rɔ, na n suŋ mò.

⁹ Amaa ne oo tɔwε gywii mo feyε, “Oo daabii, fo ma suŋ mo, suŋ Wuribware, a lee feyε m fεraa, n gyε Wuribware a ayaafɔrε-ɔ ɔko neε feyε fo aa fo bεekɔ-an akyamεε na bamɔ pεεε ne bo gya aseŋ ne a bo wɔrε mɔ-rɔ-ɔ se-ɔ.”

* **22:2** Keleekaase 2.9; 3.22; Isikiyel 47.12. * **22:3** Keleekaase 3.14-19.

10 Né oo tawé gywii mo feyε, “Fo ma kaŋ taa abwareſenj mō nē mo a lee bo kaapo fo, nē a bo wore mō-rɔ-o bo kwéero, a lee feyε saŋ nē a ba-ɔ a tɔ-rɔ.

11 Saŋ amo ya fo, ɔkemaa nē o gyε ɔbɔyεwaapo-ɔ kya sε waa ɛbɔye, nē mō nē o de iyisi-o meraa sε waa iyisi. Nē mō nē o waa kēdamēnaŋse-ɔ kya sε waa kēdamēnaŋse. Nē mō nē o gyε sεsε timaa-o kya sε waa itimaa.”

12 Yeesuu yε, “Mɔn' nu mo ase! Mo e ba mbeyɔmɔ dεe! Mo e ka ɔkemaa aneŋ nē oo waa mō asun-j-o kokɔ.

13 Mo e gyε nē mo a waa kētɔ kēmaa, nē m bεe mo e sa a kētɔ kēmaa gyε kεe. Kētɔ kēmaa keleekaase-ɔ na m bo-rɔ, nē kētɔ kēmaa ya gyε kεe, m bo-rɔ.

14 Bamɔ nē baa fwεe bamɔ atɔ buŋse waa siraan-o e nya ɳyure, a lee feyε ba nya kpa a bo lwee maŋ-ɔ-rɔ, na bo gyi kiyii nē ke e sa ɳkpa na kukyure ne a moŋ de kεe-ɔ agyi-o.

15 Amaa bamɔ nē bo maa nya kpa, na bo lwee maŋ amo-rɔ-ɔ e gyε bamɔ nē bo de iyisi-o, na asibenj awuye, na akpe, na bamɔ nē ba waa kakyeekpa na kanyarekpa, na bamɔ nē baa mōo sεsε-ɔ, na bamɔ nē ba sunj ikisi-o, na ayebaapo pεeε.

16 Mo, Yeesuu, ya sunj mo kabɔɔ kɔ feyε o naré tawé amo-ɔ gywii asɔrεe asɔrεe awuye. Mo anyare e gyε ‘Owure-Deefid-mō-kenanagyi,* na ‘Ctɔrε.’
,,*

17 Wuribware a kufwiijε-o na kasannegyii a ɔkɔfɔ nē o yere bo sa asɔrεe awuye pεeε-ɔ e kɔrε

* **22:16** Isaya 11.1, 10; Aleebokaapota 5.5 * **22:16** Aleebokaapota 2.28.

Yeesuu feyε ḡ ba. Mօn' sa a ḡkemaa nε o nu aseŋ mɔ-ɔ kore ḡ feyε ḡ ba. A lεe feyε Yeesuu feraa yε, “ጀkemaa nε burufo de ḡ-ɔ ba mօ ase. Mօ i ke ḡkemaa nε ḡ kpa-ɔ nkyu nε n sa ὴkpa na kukyure nε a moŋ de kεε-ɔ.”

Aseŋ-ɔ lalalowe

¹⁸ Mօ, Yohanee, i yii ḡkemaa nε o nu abwaresen nε a bօ wօrε mɔ-rɔ-ɔ se feyε, ḡkemaa nε ḡ taa kotako a ḡ bօ tii aseŋ mօ se-ɔ, Wuribware ḡ mօ e sa a o tii bamօ nε ba gyi aworefɔɔ, nε mօ a kyoree amo aseŋ wօrε mɔ-rɔ-ɔ se.

¹⁹ ḡkemaa nε o lee kotako a ḡ lee abwaresen wօrε mɔ-rɔ a aseŋ-ɔ se-ɔ, Wuribware maa sa a o tii bamօ nε ba nya kpa na bօ kyena ḡ manj nε mօ a kyoree ḡ aseŋ-ɔ-rɔ-ɔ se. Na ḡ ma nya gyi kiyii nε kε e sa ὴkpa na kukyure nε a moŋ de kεε-ɔ agyi-o.

²⁰ ḡko nε ḡ yere aseŋ mօ pεee nε mօ a kyoree bօ beya-ɔ-rɔ feyε a gyε kasentinj-o e gyε Yeesuu. ḡ yε, “A gyε kasentinj. Mօ e ba mbeyəmɔ dεe.”

Anε nyantε Yeesuu, sa a a waa anεŋ. Na fo ba mbeyəmɔ.

²¹ Mօ e kore kewarekore feyε anε nyantε Yeesuu Kristoo yure ḡ asesε. Amεye.

**Abwareṣen Wore-ɔ
New Testament in Chumburung
(GH:ncu:Chumburung)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chumburung

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chumburung

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 16 May 2025
24326c91-bd91-5fb9-a5f1-7f3e726a9745